Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 62 (1562) ♦ Вівторок, 8 квітня 1997 року ♦ Ціна договірна

Сьогодні у Верховній Раді — день уряду

Буде обговорено стан безпеки і перспективи розвитку ядерної енергетики в Україні та проблеми закриття Чорнобильської АЕС

Нарада у Верховній Раді України

Доля державного бюджету на 1997 рік — таким був лейтмотив наради голів постійних комісій та керівників депутатських фракцій і груп, яка під головуванням першого заступника Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка відбулася 7 квітня. Саме під цим кутом зору обговорювався розклад засідань Верховної Ради на 8—11 та 15—18 квітня.

Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко поінформував присутніх, що на основі трьох законів — про податок на додану вартість, що вже прийнятий Верховною Радою, та про оподаткування прибутку підприємств і про податок на доходи фізичних осіб, проекти яких нині готують до другого читання Кабінет міністрів та постійні парламентські комісії, уряд зможе підготувати проект бюджету. Свою позицію з цього питання він обгрунтує перед народними депутатами 8 квітня, під час дня уряду.

(Закінчення на 2-й стор.).

Майбутнє — патріоти Вітчизни

— Ви започатковуєте велику і важливу справу, — сказав Голова парламенту України Олександр Мороз на установчій конференції національного патріотичного об'єднання «Майбутнє України».

(Закінчення на 2-й стор.).

Четверта влада вирішує... Що?

Взаєморозуміння і доброзичливість панували на зустрічі Леоніда Кучми з керівниками засобів масової інформації.

Сьогодні в Україні зареєстровано понад 5,5 тисячі періодичних видань — дві третини з них виходить у регіонах. «Четверта влада», яка народжується в державі, може мати найширший вплив на місцях, де головним чином і вирішується доля реформ, самої держави, її майбутнього. Тож Президента цікавила думка саме тих, хто щодня спілкується з найширшою аудиторією читачів, знає їх думку і чия роль у побудові держави значна,—повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

Йшла мова про підтримку державою ЗМІ, зміцнення і переведення на сучасну технологічну базу поліграфії, вирішення актуальних для журналістів проблем з Міністерством зв'язку України, зменшення податкового тиску.

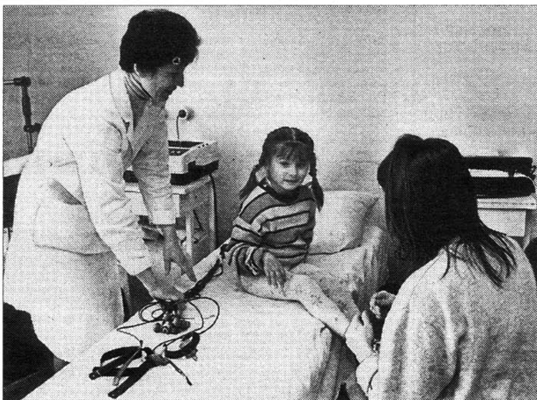
Запитань було багато і різних. Харків'яни, зокрема, запитували про те, за яким принципом проходитиме скорочення адміністративного апарату.

Президент висловив незадоволення роботою економічного блоку уряду, парламенту.

Як пообіцяв Леонід Кучма, надалі зустрічі працівників регіональних ЗМІ з вищими посадовими особами держави відбуватимуться регулярно.

«Хаджибей»: віра, надія, любов

З дітьми важко взагалі, навіть з ідеально здоровими. А коли в дитини важка недуга? Та ще сьогодні, коли із зарплатами сутужно, коли санаторії, як і всі «бюджетники», потерпають від безгрошів'я і нерідко закриваються.

Та Україна, дякувати Богу, не обділена людьми, котрі і в найскладніших умовах не пасують перед труднощами і, поєднавши воєдино розум, фахову честь і любов до людини, мужньо роблять своє діло. Такі люди зібралися у психоневрологічному санаторії «Хаджибей», що в селі Усатове на березі Хаджибейського лиману. Це унікальний заклад, де створено Український центр санаторно-курортної реабілітації дітей-інвалідів. Тут успішно лікують дітей 1,5 — 14-річного віку з органічними ураженнями нервової системи, в тому числі й церебральним паралічем.

(Розповідь про санаторій — на 9-й стор.)

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

Поки що не приєдналися

У Делі розпочалася дванадцята конференція міністрів закордонних справ Руху неприєднання, в роботі якої вперше як спостерігач бере участь українська делегація на чолі з міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком. Цей статус Україна отримала в Русі у вересні минулого року завдяки своєму позаблоковому статусові та за внесок в процес ядерного роззброєння. Рух неприєднання, в якому зараз бере участь 114 країн-членів і 9 спостерігачів, створено 35 років тому рядом країн третього світу для проведення спільної політики в сфері роззброєння та відстоювання своїх позицій в міжнародних організаціях.

Урожай-97

Не просто засіки...

Закінчують підготовку приймального комплексу під зерно нового врожаю працівники Кулевчанського комбінату хлібопродуктів, що в Саратському районі на Одещині. Вже приведено в належний стан складські приміщення, територію, ремонтують ваги, розвантажувальну та іншу техніку. А водночас триває робота з перетворення підприємства з просто засіків для зберігання зерна, що надійде за державним та регіональним контрактами, на солідний переробний комплекс. Круп'яне виробництво до сезону заготівель випускатиме не лише гречку, а й пшеничну, горохову, ячну крупи та пшоно.

Квітень — без сміття

Квітень — традиційно місячник благоустрою у Дніпропетровську. Нині тут не лише вигрібають сміття у парках і скверах, миють вікна і фарбують фасади, озеленюють клумби, а й ремонтують вулиці та тротуари. Міськвиконкому вдається мобілізувати всіх без винятку — і населення, і комунальників, і колективи підприємств, аби місто справді стало весняним, чистим і затишним.

У номер

Нарада у Верховній Раді України

(Початок на 1-й стр.).

У ході наради Прем'єр-міністр також подав на розгляд Верховної Ради проект закону про внесення змін до статті 7 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» і попросив включити його в порядок денний на 9 квітня.

Крім цього законопроекту, нинішнього тижня планується розглянути низку інших. Зокрема, про здійснення платежів на території України та порядок забезпечення податкових зобов'язань, про податок на доходи фізичних осіб, про Кабінет міністрів, про Фонд державного майна, про ратифікацію ряду угод економічного характеру з Іраном, Австрією, Аргентиною, Республікою Корея, Словенією. 10 квітня має відбутися парламентське слухання питання «Свобода слова в Україні: стан, проблеми, перспективи».

Прес-служба Верховної Ради України.

Допоможи ближньому своєму

У Костополі на Рівненщині відкрито територіальний центр соціального обслуговування самотніх старих людей та інвалідів. 200 чоловік можуть тепер отримати тут соціальну допомогу.

— Найбільша заслуга в цьому, — розповідає начальник обласного управління соціального захисту населення Іван Кравчук, — керівників районних рад й держадміністрації, котрі і самі чимало зробили, і зуміли залучити до створення такої потрібної служби провідні підприємства міста. Свій внесок робить і організація Товариства Червоного Хреста.

Плата за недбалість

Серйозна аварія сталася на головному каналізаційному колекторі Чернігова. Хоча її наслідки оперативно ліквідували ремонтні підрозділи «Чернігівводоканалу» та ЗАТ «Спецбуд», загроза повторення НП не минула. Оскільки, як з'ясувалося, каналізаційна мережа вкрай застаріла. Нині створено оперативний штаб із будівництва нового колектора. Підприємства-користувачі зобов'язано відшкодувати на побудову життєво необхідного об'єкта по 2,8 мільйона гривень. Відкрито рахунок і для пожертвувань від населення.

Асоціація народних депутатів України попередніх скликань Верховної Ради з глибоким сумом сповіщає про передчасну смерть **Маякіна Валентина Андрійовича**, народного депутата України Верховної Ради 12-го скликання, активного законотворця і відомого державного діяча незалежної України. Висловлюємо щире співчуття рідним і близьким покійного.

Майбутнє – патріоти Вітчизни

(Початок на 1-й стор.).

Враховуючи, що мета об'єднання — консолідувати зусилля військово-патріотичних, спортивних та інших організацій для виховання молоді. Адже факти, наведені під час відкриття форуму, свідчать, що, на жаль, більшість юнаків втратила бажання служити Вітчизні, має погане здоров'я, фізично не загартована. Тому важко переоцінити роль військово-патріотичного руху і створюваного об'єднання. Воно має взяти все краще з досвіду, що був напрацьований раніше, використати всі можливості для організації спортивного, військово-патріотичного виховання, створивши для цього первинні осередки у школах, професійно-технічних училищах, вузах. Матеріальна база для цього є, а співпраця з місцевими органами влади, профспілками, військовими частинами тощо має стати основою для розвитку військово-патріотичного руху, оздоровлення і спорту.

Олександр Мороз висловив сподівання, що конференція, яку провели представники військово-патріотичних клубів, що діють по всій країні під егідою Української спілки ветеранів Афганістану, буде добрим стартом у патріотичному русі молоді. Адже за нею — майбутнє України. Таку назву має й нове молодіжне об'єднання.

Чужих «пригрівають», а на своїх нападають?

Більш як десять членів депутатської групи «Реформи» звернулися з депутатським запитом до Президента України, Прем'єр-міністра, Генерального прокурора, керівника Фонду держмайна з «приводу порушень приватизації запорізького АТ «Мотор-Січ».

Народні обранці нагадують вищим посадовим особам держави про неадекватну реакцію на подані їм численні матеріали, що «підтверджують відверті порушення в приватизації АТ «Мотор-Січі», «розбазарювання державного майна в особливо великих розмірах на підприємстві стратегічної ваги, яке було пущене з молотка за 2 млн. гривень», «сприяння цим порушенням вищих посадових осіб із Києва» тощо. «Найвищою мірою цинізму та зухвалого ставлення до законів України стало, — як вказано у зверненні,— проведення останніх зборів акціонерів АТ «Мотор-Січ», де керівництво заводу спровокувало фізичний напад на народного депутата України Ф. С. Судницина» — акціонера, колишнього працівника цього підприємства.

Парламентарії вимагають скасувати «незаконні рішення ФДМУ щодо приватизації «Мотор-Січі», порушити кримінальну справу щодо відповідних посадових осіб, «винних у розбазарюванні державного майна», взяти під особистий контроль Генпрокурора хід перевірки «фактів порушення прав народного депутата Федора Судницина» тощо.

Міняти не осіб, а курс реформ

На переконання Голови Верховної Ради України Олександра Мороза, наслідки економічних реформ підтверджують необхідність коректив в економічному курсі, а не зміни тих чи інших службових осіб в уряді. Про це голова парламенту сказав у інтер'ю нашому кореспондентові, підкресливши, що ініціатором таких коректив має бути передусім віце-прем'єр-міністр з економічної реформи. А відставка Віктора Пинзеника —вимушений крок. На думку Олександра Мороза, у разі, коли Президент задовольнить його прохання, все одно нічого не зміниться, бо економіка не терпить непродуманих різких кроків. Для управління нею потрібна чітка стратегія, а вся тактика має працювати на неї.

Олександр Мороз нагадав, що економічні законопроекти, котрі надходили до парламенту з-під пера Віктора Пинзеника, у більшості випадків не підтримувалися у Верховній Раді, що свідчить про необхідність «змінювати підходи в реалізації реформ». Наслідки проведеної грошово-кредитної політики, куратор якої — Віктор Пинзеник, також не витримують критики. Штучне стримування курсу гривні веде до знищення експортного потенціалу держави і тих підприємств, котрі працюють на експорт. Голова парламенту наголосив, що навіть його політичні опоненти дійшли висновку про те, що в обігу не вистачає грошей. Їх має бути принаймні вдвічі більше. Олександр Мороз також навів невдалі приклади приватизації, зокрема Жидачівського целюлозно-паперового комбінату, наголосивши, що зміна форм власності, проведена в державі економічним блоком уряду, здійснювалася з порушенням законодавства, викликаючи негативну реакцію трудових колективів.

Репліка

Пинзеник написав заяву. Вкотре?

Віктор Пинзеник подав у відставку. Він це робить не вперше. Коли виникли ускладнення в уряді, який очолював Прем'єр Леонід Кучма, Віктор Михайлович теж пішов у відставку. Щоб з'явитися в уряді Віталія Масола. Певно, наш «головний реформатор», як його називають деякі мас-медіа, вважав, що Віталій Андрійович більший прихильник реформ, аніж Леонід Данилович.

Потім Віктор Михайлович устиг попрацювати в уряді Євгена Марчука і тепер ось — Павла Лазаренка.

Що ж можна поставити в заслугу Віктору Михайловичу? Яку галузь, чи регіон, чи підприємство він підняв, реалізуючи свої економічні ідеї? На це — немає відповіді.

Тоді, може, його внеском у реформи в Україні слід вважати ось цей документ, який зветься: «Соглашение между Правительством Российской Федерации и Правительством Украины о государственном кредите по результатам торгово-экономических отношений в 1992—1993 гг.»? Давайте почитаємо, яке це "досягнення". Ось хоча б стаття 5 цього «Соглашения»:

«Погашение государственного кредита и начисленных процентов производится Украинской Стороной в рублях Российской Федерации, свободно конвертируемой валютой, имущественной формой возврата долга (собственностью, передачей пакета акций производственных объектов).

При погашении кредита и процентов по нему рублями Российской Федерации применяется курс рубля по отношению к доллару США на дату каждого платежа.

Формы погашения кредита определяются ежегодно при заключении торгово-экономических соглашений на очередной год.

Украинская Сторона на сумму предстоящих платежей выдает векселя».

Хто підписав угоду від України, угоду, за якою провідні українські підприємства можуть стати російськими? Підписав наш патріот і реформатор Віктор Пинзеник. Кредити беруть усі країни. І розплачуються за них. Але не майном.

Що він ще придумав? Пропонував обкласти податком «човників», людей, яких його реформаторська політика (він же у нас головний реформатор, то й політика —його) позбавила робочих місць і змусила поневірятися по світу з мішками різного краму.

Чим ще порадував народ Віктор Михайлович? Є підстави припустити, що віце-прем'єр може бути цікавим свідком у справі «Градобанку», того самого банку, який допустив нецільове використання коштів фонду «Взаєморозуміння і примирення» у сумі майже 100 мільйонів німецьких марок, виділених Німеччиною для виплат колишнім остарбайтерам.

Правда, свого часу Віктор Михайлович дуже хотів підняти виробництво на львівському «Електроні». Але якось так вийшло, що «Електронбанк» процвітає, а завод і на десяту частку своїх можливостей не працює.

Віктор Пинзеник завжди тонко відчуває, коли треба залишити корабель. Щоб ощасливити нас своєю появою в оновленому екіпажі. То нам потрібні в уряді гравці чи серйозні діячі?

Ігор КРАВЧЕНКО.

Як реорганізувати Кабмін

Минулої п'ятниці Верховна Рада схвалила в першому читанні законопроект, який стосується доповнень до Кримінального кодексу в зв'язку з посиленням боротьби з порушниками бюджетного законодавства. За нецільове використання бюджетних коштів у значних розмірах законопроект передбачає кримінальну відповідальність — позбавлення волі від одного до трьох років.

Утім його важливість полягає не лише в цьому. Рішення парламенту якнайкраще ілюструє неспроможність виконавчої гілки влади стабілізувати бюджетний процес економічними методами, спрямувати його в законодавче русло. Це останнє попередження не Прем'єр-міністру Павлу Лазаренку, а передусім апарату Кабміну. Досвідчені апаратники не помиляються, коли твердять, що бюджет на 1997 рік не набере чинності закону, доки в Україні не завершиться перетягування капіталів на ринку енергоносіїв. А це означає, що першим особам держави слід нарешті визначитись з механізмом розподілу газового ринку, бо в доходну частину бюджету з трейдерських рахунків долари не капають, як то було раніше.

Прийняття збалансованого бюджету на будь-якій основі стримує і поділ велетенського приватизаційного пирога і, зрештою, поділ теплих крісел у самому Кабінеті міністрів. Пакети акцій, зручні місця на владному Олімпі, сенсаційні відставки і ще більш сенсаційні призначення — усе це складові нинішньої кризи, яку спровокували почасти апаратники, почасти — директори підприємств, почасти — міністри. Роль останніх, до речі, в процесі реформування економіки не інакше як представницька. Наші міністри нічого не вирішують, нічого не пропонують, завжди щось погоджують. Звідси й намір прем'єра скоротити багатьох з них разом з міністерствами. Тим паче, що йдеться не лише про скорочення кількості міністерств, а й про нові, тобто запозичені в Російській Федерації, методи функціонального управління економікою. Інакше кажучи, певний віце-прем'єр відповідатиме за певний блок економічних питань. У цьому зв'язку найцікавіше те, хто візьме на себе тягар відповідальності за бюджетний процес? Глава казначейства, міністерства економіки, ФДМУ чи статті кримінального кодексу? Може статися, вже найближчими днями в парламенті про це повідомить Прем'єр-міністр.

Сергій ВЛАД.

Конституційний Суд починає і...

***НАЙБЛИЖЧИМ** часом розпочнеться перший розгляд у Конституційному Суді України одного з конституційних подань. Як відомо, за Законом «Про Конституційний Суд України» право на подання мають Президент України, Кабінет міністрів України, Верховна Рада України, не менш як 45 народних депутатів України, Уповноважений Верховної Ради з прав людини, Верховний Суд України, інші органи державної влади, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування.*

Із досьє «ГУ»

Миколі Савенку — 53 роки. Юридичну освіту здобув у Харківському юридичному інституті. Після закінчення його в 1972 році працював у судах різних рівнів у Херсонській області.

З 1983 року — член Херсонського обласного суду, з 1988 — суддя Верховного Суду України, заступник голови судової колегії у цивільних справах.

У вересні 1996 року на третьому (позачерговому) з'їзді суддів України обраний суддею Конституційного Суду України.

Крім того, Конституційний Суд розглядає звернення з питань дачі висновків про офіційне тлумачення Конституції та законів України. Таке право на конституційне звернення мають громадяни України, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи.

За час існування Конституційного Суду до нього звернулося чимало осіб. Однак для тих, хто «шукає правди» в цьому новому для нашої держави органі, є чимало невідомого. Скажімо, багато хто одержує відповіді з Конституційного Суду, що те чи інше питання не належить до його компетенції.

Уточнити це, а також розповісти про особливості розгляду справ у Конституційному Суді ми попросили суддю Миколу САВЕНКА. Тим більше, що нині Конституційний Суд «озброївся» внутрішнім документом — Регламентом.

— У Регламенті не лише розвинено й деталізовано положення Конституції і Закону «Про Конституційний Суд України», а й закріплено окремі норми, що досі були не врегульовані, але без яких діяльність Конституційного Суду України була б значно ускладнена.

Слід відзначити, що, на відміну від першого Закону «Про Конституційний Суд України», який передбачав законодавче регулювання конституційного судочинства, у чинному закріплено лише деякі основні засади конституційного судочинства та окремі положення процедури розгляду справ.

Тому, до внесення змін і доповнень до закону, в Регламент включено окремі положення чинного процесуального законодавства, що стосуються процедури розгляду справ.

— Утім, мабуть, перш ніж направити звернення до відповідного суду, треба визначитися, до повноважень якого суду — конституційного чи загальної юрисдикції — віднесено його розв'язання.

— Так, це найголовніша умова для того, хто хоче принципово розв'язати питання, а не одержати відповідь, що це не повноваження КС.

— І все ж таки давайте розповімо нашим читачам про ті вимоги, котрих слід дотримуватися, подаючи конституційне звернення.

— У конституційному зверненні зазначають: прізвище, ім'я та по батькові громадянина України, іноземця чи особи без громадянства; адресу, за якою особа проживає, або повну назву та місцезнаходження юридичної особи; відомості про представника особи за законом або уповноваженої за дорученням; статті, окремі положення Конституції України або закону України, тлумачення яких має бути дано Конституційним Судом України; обгрунтування необхідності їх офіційного тлумачення; копії документів та матеріалів, на котрі є посилання у зверненні; перелік документів та матеріалів, що додаються. Усі документи треба подати у трьох примірниках.

— Однак все-таки уточніть, що є підставою для звернення про офіційне тлумачення Конституції та законів.

— Це неоднозначне застосування норм законів у судах або в органах державної влади, якщо це призводить або вже призвело до порушення конституційних прав і свобод людини і громадянина чи юридичної особи.

— Наведіть, будь-ласка, конкретний приклад такого «неоднозначного застосування» закону.

— Прикладом неоднозначного застосування положень Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» до лютого 1997 року було питання приватизації кімнат у квартирах та одноквартирних будинках.

У першій редакції цього закону було встановлено, що не підлягають приватизації, зокрема, «квартири, в яких мешкають два або більше наймачів, за відсутності згоди всіх на приватизацію займаної квартири».

Законом України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» від 22 лютого 1994 р. наведені слова із закону було вилучено, і Міністерство житлово-комунального господарства дало роз'яснення, що кімнати в квартирах підлягають приватизації, хоча це й не випливало із закону.

Верховний Суд України вважав неприпустимою приватизацію кімнат у квартирі, оскільки їх не віднесуть до об'єктів приватизації. І це випливало із закону.

А на практиці виходило, що органи приватизації в окремих регіонах проводили приватизацію кімнат, в інших — ні, а суди відмовляли в задоволенні позовів про приватизацію кімнат або визнавали їх приватизацію недійсною.

І тільки Законом України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» від 5 лютого 1997 року віднесено до об'єктів приватизації кімнати у квартирах та одноквартирних будинках.

— Миколо Дмитровичу, але хто і за яких умов на першому етапі проходження, скажімо, звернення вирішує, чи підлягає воно розгляду Конституційним Судом? Адже можна припустити, що самі судді не «перелопачують» усю пошту, котра надходить на адресу КС. Можна й помилитися під час такого визначення. Недаремно ж передбачено, що рішення в Конституційному Суді приймаються колегіально.

— Це дуже принципове питання — вирішувати долю конституційного подання чи звернення, визначати, чи є вони такими. На першому етапі це роблять відповідні підрозділи секретаріату КС. Його керівник контролює цю роботу. А його фаховий рівень має бути таким, як для роботи на посаді професійного судді. Крім того, він не може належати до політичних партій, мати представницький мандат, брати участь у будь-якій політичній діяльності. Це виключає його упереджене ставлення до перевірки на відповідність встановленим вимогам прийнятих подань і звернень. Крім того, Регламент передбачає право оспорювання повідомлень керівника секретаріату.

— Отже, виходить, якщо я, приміром, одержала відповідь за підписом керівника секретаріату щодо свого звернення і не згодна з нею, то маю право звернутися до КС ще раз?

— Так, звичайно. У цьому разі всі раніше подані вами матеріали та лист про необгрунтованість повідомлення керівника секретаріату передають для перевірки судді Конституційного Суду України. Треба сказати, що після одержання конституційного звернення суддя вивчає порушене питання та готує матеріали для розгляду колегією Конституційного Суду України.

На цій стадії вивчається нормативно-правова база з порушеного питання, практика застосування закону, про тлумачення якого йдеться, казуальне та доктринальне тлумачення його положень. У разі потреби з'ясовується позиція органу, що видав акт, про конституційність якого чи його тлумачення порушено питання, а також, скажімо, рішення органів, котрі застосовують цей акт у своїй діяльності; вирішується питання про необхідність призначення експертизи, проведення перевірок, досліджень тощо.

По закінченні підготовки матеріалів їх розглядають на засіданні колегії суддів Конституційного Суду України.

Вона приймає ухвалу про відкриття провадження у справі в Конституційному Суді України або про відмову у відкритті такого провадження.

А вже Конституційний Суд України приймає рішення, дає висновки на пленарних засіданнях. Пленарне засідання є повноважним, якщо на ньому присутні не менш як дванадцять суддів Конституційного Суду України.

Рішення приймаються, а висновки даються, якщо за них проголосувало не менш як 10 суддів Конституційного Суду України.

Згідно з Регламентом уже утворено три колегії суддів — по шість суддів кожна. Тільки одна з них поки що має 4 особи, бо двох суддів КС не призначила ще Верховна Рада.

— А якщо колегія суддів прийняла ухвалу про відмову у відкритті провадження? Що далі?

— Це не припиняє розгляду матеріалів у Конституційному Суді України.

Ці матеріали обов'язково розглядають на засіданні Конституційного Суду України, на якому може бути прийнято одне з двох рішень — про відкриття провадження у справі або про відмову у відкритті такого провадження.

А якщо вже відмовлено у відкритті провадження у справі, що її прийнято на засіданні Конституційного Суду України, то це остаточне рішення, і провадження у справі закривається.

На засіданнях колегій суддів прийнято ухвали про відкриття проваджень у справах, які найближчим часом будуть внесені на розгляд пленарного засідання Конституційного Суду України, а також ухвали про відмову у відкритті такого провадження, і питання про відкриття чи невідкриття провадження у цих справах розв'язуватимуть остаточно на засіданні Конституційного Суду України.

Хочу звернути увагу на те, що, відповідно до Конституції України, Конституційний Суд України не може з власної ініціативи порушувати провадження у справах про конституційність законів та інших правових актів Верховної Ради, актів Президента, Кабінету міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим та про офіційне тлумачення Конституції та законів України.

Марина КОВАЛЬЧУК.

ЗВЕРНЕННЯ
представників провідних спортсменів і тренерів до Президента України, Верховної Ради та уряду України

Шановні керівники держави!

Ми, представники провідних спортсменів і тренерів України дуже стурбовані ситуацією, в якій опинився вітчизняний спорт. Ще не стихла хвиля всенародного емоційного захоплення від виступів посланців України на престижних міжнародних змаганнях, а суворі будні, що настали після урочистостей, дедалі більше розчаровують тих, хто поклав на алтар служіння спорту своє життя — і не задля особистого збагачення, а в ім'я піднесення авторитету Вітчизни. З болем у серці доводиться констатувати, що спортивні споруди занепадають, закриваються спортивні школи, руйнується багаторічна система підготовки спортивних резервів. Через відсутність коштів скорочується календар внутрішніх змагань, а виїзди на міжнародні турніри стають ледь не святковими подіями.

Державна підтримка спорту, на жаль, не набуває свого реального втілення. Незважаючи на те, що сфера спорту є унікальною і вочевидь пріоритетною для вростання коренів нашої державності у грунт міжнародного співробітництва, її чомусь постійно намагаються об'єднати з іншими, не завжди спорідненими галузями. Такі структурні «шлюби» аж ніяк не сприяють нормалізації організаційного процесу, зривають підготовку спортсменів до наступних зимових 1998 і літніх 2000 років Олімпійських ігор.

Ми сподіваємося на поліпшення ставлення до справжніх трудівників спортивної ниви, які вміють своєю майстерністю дарувати радість мільйонам людей.

Л. Подкопаєва, абсолютна чемпіонка XXVI Олімпійських ігор;
О. Остапенко, заслужений тренер України, головний тренер збірної України з гімнастики;
Г. Лосинська, заслужений тренер України;
І. Коробчинський, чемпіон Олімпійських ігор;
Г. Місютін, чемпіон і призер Олімпійських ігор;
І. Бяков, дворазовий чемпіон Олімпійських ігор;
Б. Шахлін, абсолютний чемпіон Олімпійських ігор;
О. Багач, призер Олімпійських ігор;
І. Богдан, чемпіон Олімпійських ігор.

Урожай-97

Чи напоїть дніпровська вода кримські лани

У кримських меліораторів впевненості у цьому немає. Надто багато проблем постало на перешкоді. Їх конче треба вирішити, бо без води саме тут, як кажуть, ні туди ні сюди. Адже, згідно зі статистикою, в степах Криму з 50 років понад 30 — посушливі. Тому такий потужний сьогодні водогосподарський комплекс автономії (це чотиритисячний трудовий колектив, 11 тисяч кілометрів каналів і трубопроводів, 50 насосних станцій, 1700 насосно-силових агрегатів, 90 тисяч гідротехнічних споруд).

Щорічний обсяг подачі води Славутича — 2,5 млрд. кубометрів. Це 87 відсотків потреби народного господарства півострова у водних ресурсах.

Нинішню ситуацію на старті поливного сезону голова Держводгоспу автономії Віктор Лемешев називає катастрофічною. Найперше — через дефіцит коштів. Централізоване фінансування практично відсутнє. Єдина надія на надходження грошей з Мінфіну Криму. Для придбання необхідних ремонтно-експлуатаційних матеріалів і проведення першочергових робіт з підготовки меліоративних систем до прийому води, чи як тут кажуть на «розкрутку» сезону, потрібно 750 тисяч гривень.

Ще одна перепона — лімітування електроенергії, яке диктує «Крименерго» і Міненерго. За мінімальної потреби спраглих гектарів у квітні понад 40 мегават, практично відпускають менше 8. Такий електричний шлюз подальший пуск води робить сумнівним.

Постає й проблема катастрофічного стану з підготовкою внутрішньогосподарських мереж і дощувальної техніки. Надто низький відсоток їх готовності.

Нині ж вимоги до умови подачі води значно зросли. В районах створено комісії з перевірки готовності зрошувальних мереж до прийому мітедайної вологи. Вода відтепер надається лише у визначеному порядку відповідно до Водного кодексу України.

Вперше цього року господарства півострова зі зрошувальним землеробством отримають право подачі води на поля на основі ліцензій. Їх увели, маючи на меті стабілізувати роботу внутрішньогосподарських служб. А ще ліцензії допоможуть провести необхідну реконструкцію зрошувальної мережі, списання, заміни відпрацьованої дощувальної техніки. Можливо, хоч цей захід дозволить збільшити віддачу поливного гектара, яка за останні 5 років знизилася майже на третину.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

У номер

● *Тель-Авів*

Пам'яті Іцхака Рабіна

Тисячі ізраїльтян взяли участь у нічній маніфестації на підтримку мирного процесу. Вона пройшла на площі, де 4 листопада 1995 року було розстріляно терористом колишнього прем'єр-міністра Ізраїлю Іцхака Рабіна, який підписав перші мирні угоди з Організацією звільнення Палестини. Пацифісти почали вимагати від уряду Біньяміна Нетаньяху терміново поновити переговори з палестинцями, які було перервано минулого місяця після початку будівництва єврейського кварталу у Східному Ієрусалимі.

● *Ліма*

Президент почав здаватися

Президент Перу Альберто Фухіморі готовий піти на поступки терористам, які утримують заручників у резиденції посла Японії в Лімі, і поновити діалог про мирне розв'язання кризи. Водночас Фухіморі відмовився уточнити, на які саме поступки він готовий піти. Президент знову підтвердив рішучість досягти мирного розв'язання кризи з заручниками, яких майже чотири місяці утримують бойовики з Революційного руху імені Тупака Амару (РРТА).

● *Бонн*

Має намір зберегти владу

В день свого 67-річчя федеральний канцлер ФРН Гельмут Коль заявив про намір знову виставити свою кандидатуру на пост канцлера Німеччини від ХДС/ХСС на майбутніх (восени 1998 року) виборах до бундестагу. Заяву цю зробив без будь-якої помпезності, сценічних ефектів, пишних зібрань та іншого галасу — відзначила німецька газета «Франкфуртер».

● *Москва*

Святині притягують

На сьогодні намічено перший із семи чартерних авіарейсів з чеченськими прочанами в Саудівську Аравію до мусульманських святинь. Всього повітряним транспортом до Джидди прибуде майже 1300 чоловік, решта прочан добиратимуться до святих місць наземним транспортом. Як повідомив ІТАР-ТАКС начальник паспортно-візової служби МВС Чечні Саламбек Хачулаєв, його відомство видало 2 400 закордонних паспортів.

● *Джакарта*

Китайці провинилися?

Натовп розгніваних мусульман учинив погром будинків і магазинів, які належать етнічним китайцям. Поштовхом до заворушень послужили чутки про те, що невідомі особи убили прихильника мусульманської Партії єдності і розвитку. Лише швидке втручання сил безпеки Індонезії, які відкрили вогонь в повітря, як повідомляють, стримало поширення насилля. На щастя, обійшлося без жертв.

● *Бейрут*

МЗС уповноважене заявити

Іракське МЗС відхилило звинувачення про те, що Багдад чинить перепони в роботі спеціальної комісії ООН з роззброєння Іраку. Міністерство опублікувало заяву, в якій стверджується, що, навпаки, оонівци пропонують «цілковиту співпрацю». Глава комісії Рольф Екеус відбув із країни, заявивши при цьому на прес-конференції, що іракці втручаються в діяльність експертів, які мають пересвідчитися, що Ірак більше не має заборонених для нього міжнародною спільнотою озброєнь і засобів їх виробництва. Оонівці зіткнулися з тим, що їхню працю «блокують» і навіть польоти на вертольоті «зробили небезпечними», додав він.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформагентств.

ХОЧУ СТАТИ ГРОМАДЯНИНОМ...

НЕЗАБАРОМ у Верховній Раді України має відбутися третє читання нової редакції Закону України «Про громадянство України» і, відповідно, остаточна його ухвала. Під час другого читання депутати наголошували переважно на питаннях мови та подвійного громадянства. Проте є ще одна проблема, з вирішенням якої пов'язують надії тисячі українців, що проживають за межами нашої держави. Про це, зокрема, свідчить розмова з консулом України в Молдові Юрієм НЕГОДОЮ:

— Специфіка консульської роботи в Молдові полягає у тому, що тут проживають понад 600 тисяч українців (це становить 13,9 відсотка всього населення РМ). Значна частина їх — особи без громадянства. І тому дуже багато людей звертається до нас із запитанням: чи можна отримати українське громадянство? Але річ у тім, що згідно з законодавством України термін визначення належності до громадянства завершився 13 листопада минулого року. Однак враховуючи те, що багато людей з тих чи інших причин (відсутність, наприклад, інформації) не встигли вчасно це зробити, у новій редакції закону про громадянство, над яким працює нині Верховна Рада, передбачено подовження терміну оформлення українського громадянства до кінця цього року. Сподіваємося, що роботу буде завершено якнайшвидше, і тоді ми зможемо продовжити розгляд заяв.

— Яка кількість жителів Молдови вже отримали українське громадянство?

— Усього на обліку в нас перебуває 1825 громадян України. Більшість з тих, хто отримав громадянство у консульському відділі Посольства України — українці з Придністров'я, таких майже 1200 чоловік. Решта — це українці, які виїхали на постійне місце проживання до Молдови, а також ті, хто навчається в Молдові.

— Як мені відомо, придністровці мають у своїх паспортах штампи про громадянство невизнаної Придністровської Молдавської Республіки. Чи не перешкоджає це в отриманні ними українського громадянства? Адже згідно з нашим законодавством прохач не може бути громадянином іншої держави...

— Придністровську Молдавську Республіку не визнала жодна країна, і тому ми вважаємо їхнє громадянство нечинним. Через те жодних перешкод в цьому разі немає. Якщо, звісно, людина не громадянин Республіки Молдова.

— Чи маєте ви інформацію, скільки жителів Молдови хотіли б стати українськими громадянами?

— Є лише така цифра: у дні прийому з питань набуття громадянства України ми маємо 15—17 відвідувачів.

— Понад рік тому Україна було проголосила курс на активізацію зв'язків з українцями Придністров'я. Яка частка участі у цьому процесі консульського відділу Посольства України в Молдові?

— Після введення в листопаді минулого року в штатний розклад посольства посади другого секретаря було організовано виїзне консульське обслуговування у Тирасполі, Бендерах, Рибниці й Дубоссарах. Це дало змогу оперативно, зручно для громадян українського походження (яких у Придністров'ї понад 200 тисяч) розв'язувати питання громадянства та захисту інтересів тамтешніх українців.

— Окрім питань громадянства, які ще проблеми розв'язує консульський відділ?

— Люди звертаються з питаннями щодо пенсійного забезпечення, отримання віз на в'їзд до України чи проїзд її територією, роботи митної та прикордонної служб. У дні прийому, а їх три на тиждень, в середньому обслуговуємо до 50 відвідувачів.

Інтерв'ю взяв Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Майже за Жулем Верном

Дорослі — люди допитливі. Тому полюбляють запитувати в дітлахів: ким ти хочеш стати у майбутньому? Один мій знайомий малюк заявив, що мріє бути не космонавтом і навіть не бізнесменом, а... президентом. Чому? Бо той багато подорожує і... безплатно. Що ж, я не стала розчаровувати малюка. Навіщо його перевантажувати інформацією про кількість переговорів і дискусій, які випадають на долю президентів. Але, погодьтеся, цей знімок, на якому зображено президента Чехії Вацлава Гавела на святі бразильських аборигенів, нагадує пригоди Жуля Верна.

Наталя РІЗНИК.

Про що говорять

Конфлікт на Близькому Сході

Світова преса пильно стежить за ситуацією на Близькому Сході. Боннська газета «Генераль-Анцайгер», зокрема, пише:

— Щось схоже на те, що цими днями коїться на Близькому Сході, ми вже бачили: ізраїльська політика сильних слів і жорсткої руки; палестинці, котрі жбурляють каміння; погрози арабських сусідів. Конфронтація, яку, здавалося, вже вдалося подолати, розпалилася з новою силою. Військова могутність Ізраїлю не здатна зупинити палестинські виступи протесту — їм може покласти край лише Ясір Арафат. Проте, перш ніж це зробити, він сподівається отримати поступки від ізраїльської сторони.

Про що мовчать

Шпигунів змусять заплатити?

Як правило, все, що має стосунок до розвідки, завжди втаємничене. Та нещодавно з конфіденційних джерел стало відомо: американським агентам ЦРУ доведеться витримувати не лише психологічне та фізичне навантаження, а й фінансове. Держдепартамент Сполучених Штатів, якому бракує фінансів, не має наміру надалі оплачувати потреби агентів ЦРУ.

Якщо раніше посольства цієї країни безплатно надавали шпигунам автотранспорт, засоби зв'язку та копіювальну техніку, послуги перекладачів і архіваріусів, то нині пора «безплатних сніданків» закінчилася. І ЦРУ доведеться самому оплачувати всі рахунки своїх працівників. А інакше до когось із них одного прекрасного дня надійде телеграма: «Пане шпигун, ви користуватися посольським факс-апаратом для передавання секретних креслень? Просимо заплатити».

Кім Ір Сен мріяв про єдину Корьо

15 КВІТНЯ в Корейській Народно-Демократичній Республіці відзначатимуть 85-річчя з дня народження президента КНДР Кім Ір Сена. Публікуємо кореспонденцію, підготовлену Посольством КНДР в Україні.

Президент Кім Ір Сен, вважаючи об'єднання батьківщини найбільшим подарунком для нащадків, на кожному етапі розвитку революції виступав з неупередженими пропозиціями щодо об'єднання країни і заради його здійснення до останньої хвилини свого життя докладав титанічних зусиль.

Висунуті ним три принципи об'єднання батьківщини, курс на утворення Демократичної Конфедеративної Республіки Корьо, «Програма з великої консолідації всієї нації з 10 пунктів» — це три основи, три хартії, на які корейська нація має неодмінно спиратися у справі возз'єднання своєї батьківщини.

У період боротьби за об'єднання країни 4 липня 1972 року опубліковано Спільну заяву Півночі та Півдня. Основний її зміст — самостійність, мирне об'єднання, велика національна консолідація. Оскільки сам розкол Кореї стався під тиском зовнішніх сил, найбільш важливе для її возз'єднання — відстоювати самостійну позицію. Суб'єкт об'єднання Кореї — вся корейська нація, отож без її великої консолідації не можна возз'єднати країну на самостійних і мирних засадах.

Курс на об'єднання передбачає створення загальнонаціональної єдиної конфедеративної держави за збереження співіснування нині двох систем і двох урядів Півночі та Півдня на рівних правах. Це найкращий метод дійти згоди в корейському питанні без застосування військових сил Півночі та Півднем.

Для мирного розв'язання корейської проблеми винятково значення має праця президента Кім Ір Сена «Програма з великої консолідації всієї нації з 10 пунктів». Вона визначає найважливіший шлях до згуртування: припинити будь-які політичні диспути, що заохочують розкольництво і протиборство співвітчизників; відмовитися від наклепів та інсинуацій; не вороже ставитися до співвітчизників, а згуртованими силами нації протистояти агресії і втручанню зовнішніх сил; усунути загрозу нападу на Північ і Південь; відмовитися як від спроби домогтися перемоги над комуністами, так і від намагання перетворити країну в червону.

Чи є паралель

Нещодавно «перша леді» Америки Хілларі Клінтон заявила, що прикладом для неї є дружина Франкліна Рузвельта — Елеонора. Нинішня «перша леді» намагається, як і пані Рузвельт, відігравати роль в адміністрації свого чоловіка.

Та поки немає відповіді на запитання: чи будуть у Хілларі такі самі результати, як і в Елеонори? Згадаймо, що на останніх виборах у США Білл Клінтон втратив чимало голосів лише через негативний образ своєї дружини. А от авторитет Елеонори свого часу тільки посприяв Франкліні Рузвельту, який і донині залишається єдиним американським президентом, переобраним на четвертий термін. Тож чи є паралель між двома «першими леді»?

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ: СЬОМА СЕСІЯ

ХРОНІКА ЗАКОНОТВОРЕННЯ

Після тижневого перебування народних депутатів України у виборчих округах минулого вівторка сьома сесія Верховної Ради України відновила роботу в пленарному режимі.

Перед початком розгляду узгодженого порядку денного присутні в залі вшанували хвилиною мовчання пам'ять народного депутата України від Красноармійського міського виборчого округу № 129 Донецької області Миколи Заварзіна, який помер 20 березня.

Головуючий оголосив депутатські запити, а також повідомлення секретаріату Верховної Ради про те, що в її складі створилася фракція Соціалістичної і Селянської партій, а соціалістична депутатська фракція припинила своє існування.

Далі розпочалася робота за порядком денним. Першим розглянуто у другому читанні проект закону «Про місцеві державні адміністрації». Ретельно виважувалося кожне положення. Особливо статті про склад і формування держадміністрацій, їх повноваження, взаємодію з обласними і районними радами, міністерствами та іншими органами державної влади, з самоврядними управлінськими структурами територіальних громад, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями. У дискусії домінувала думка: зробити закон таким, щоб керівникам «глибинки» все було ясно, зрозуміло. Сесія прийняла закон у цілому.

Розглянуто проект постанови про скасування рішення Верховної Ради від 24 січня 1997 року, прийняте як закон: «Про деякі особливості оподаткування прибутку підприємств». Проект не набрав необхідної кількості голосів.

Того ж дня було розпочато розгляд проекту закону «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів».

На ранковому засіданні 2 квітня (середа) сьома сесія, узгодивши деякі процедурні питання, повернулася до подій минулого дня. Народні депутати прийняли постанову стосовно того, що схвалений у другому читанні закон «Про місцеві державні адміністрації» набуває чинності з часу його оприлюднення, але не раніше, ніж набуде чинності закон «Про місцеве самоврядування в Україні».

Далі тривав розпочатий напередодні розгляд проекту закону «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів». Підсумки бурхливої дискусії з цього питання підбив Голова Верховної Ради Олександр Мороз. Зазначивши, що документ має чимало недоскональностей, він підкреслив основне: такий закон сприятиме становленню цивілізованої системи національної підтримки преси, телебачення і радіо, створенню належних умов для їх розвитку. Законопроект прийняли в першому читанні.

Затим народні депутати повторно розглянули в першому читанні законопроект «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Проект знов було повернуто на доопрацювання.

Народні депутати розглянули питання щодо законопроектів, спрямованих на призупинення спаду сільськогосподарського виробництва та продовольчого забезпечення країни, а також щодо внесення змін і доповнень у закон «Про пріоритетність соціального розвитку села і агропромислового комплексу в народному господарстві». Перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Ткаченко, взявши участь у дискусії, підкреслив важливість невідкладного прийняття законодавчого акта з цього питання.

Вечірнє засідання почалося з розгляду проекту закону «Про Державну програму приватизації на 1997 рік». Сесія зобов'язала розробників доопрацювати проект і подати його на повторне перше читання.

Було розпочато голосування в цілому закону «Про податок на додану вартість», проект якого розглядався в третьому читанні, але потребував окремих уточнень.

Третього квітня продовжилося розпочате напередодні голосування в цілому закону «Про податок на додану вартість».

Розгляд внесеного до порядку денного проекту закону «Про вибори народних депутатів» було знову відкладено. Тимчасову комісію з його підготовки сесія зобов'язала ретельніше доопрацювати законопроект.

Стосовно проекту постанови про забезпечення представництва Верховної Ради в Конституційному суді України пояснення народним депутатам дав Голова Верховної Ради Олександр Мороз. Постанову було прийнято.

На подання Комісії з питань фінансів і банківської діяльності сесія розглянула в другому читанні проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань оподаткування ввізним митом товарів, що ввозяться на митну територію України». Закон схвалено. Він покликаний поставити в рівні, порівняно з іншими країнами, конкурентні умови нашу вітчизняну продукцію, насамперед агропромислову.

Відносно пропозицій Президента до закону «Про внесення змін до Закону України «Про вивізне (експортне) мито на живу худобу і шкіряну сировину», то сесія відклала розгляд питання, зобов'язавши парламентську комісію з АПК грунтовніше підготувати його.

Народні депутати розглянули і схвалили зміни та доповнення до закону України «Про боротьбу з корупцією».

Було заслухано подання Генерального прокурора про давання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Івана Рудика. Сесія не визнала обгрунтованим це подання і не дала згоди на притягнення І. Л. Рудика до відповідальності.

Уранці 4 квітня сьома сесія Верховної Ради, як завжди, оперативно затвердила низку депутатських запитів, вирішила деякі процедурні питання. Зокрема, було оголошено про формування депутатського об'єднання «Нація і держава» (організаційні обов'язки взяли на себе Слава Стецько, Левко Лук'яненко, Степан Хмара). На пропозицію групи депутатів сесія дала доручення комісіям з питань законності і правопорядку, боротьби з організованою злочинністю та корупцією впродовж півтора тижня підготувати до пленарного розгляду питання з погашення заборгованості перед так званими остарбайтерами.

Далі народні депутати розглянули проект закону про внесення доповнень до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України у зв'язку з посиленням боротьби з порушниками бюджетного законодавства. Законопроект схвалили в першому читанні.

Стосовно проекту постанови Верховної Ради України про заходи з відзначення 80-річчя українського парламентаризму народних депутатів поінформував Голова Верховної Ради Олександр Мороз. Постанову прийнято.

Сесія ухвалила також постанову Верховної Ради з описів прапора та розпізнавального знака митних органів України.

Було розглянуто проект закону про внесення змін і доповнень до Закону України «Про правовий режим територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи». Закон прийнято у цілому.

Голосування проекту закону про визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів з питань примусового лікування, трудового перевиховання хворих на наркоманію відкладено.

Верховна Рада ратифікувала Угоду про створення міждержавного резерву біопрепаратів та інших засобів захисту тварин у країнах—учасницях Співдружності Незалежних Держав.

Народні депутати розглянули також проект змін до пункту 1 постанови Верховної Ради від 23 березня 1996 року «Про порядок введення в дію Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР «Про освіту». Йшлося про те, що уряд запропонував ввести доплату освітянам за вислугу років не з 1 січня 1997 року, до чого зобов'язувала зазначена постанова парламенту, а з 1 січня 1998 року. Верховна Рада відхилила урядовий проект і залишила в силі свою постанову.

Завершились пленарні засідання у п'ятницю, 4 квітня, дискусією за пунктом «Різне» порядку денного.

І — про розклад засідань Верховної Ради на поточний тиждень. Сьогодні — день уряду. Розглядається стан безпеки і перспективи розвитку ядерної енергетики в Україні та проблеми закриття Чорнобильської АЕС. Далі — розгляд цілої низки важливих питань. Зокрема, обрання суддів Конституційного суду України, призначення членів Рахункової палати, слухання законопроектів про Кабінет міністрів (третє читання), Фонд державного майна (друге читання), про призупинення спаду сільськогосподарського виробництва та продовольче забезпечення країни, про внесення змін до закону «Про пенсійне забезпечення» тощо.

Крім того, у четвер, 10 квітня, намічено провести парламентські слухання на тему «Свобода слова в Україні: стан, проблеми, перспективи».

Прес-служба Верховної Ради України

Депутатське об'єднання на захист канонічного українського православ'я

У наш час збулася найзаповітніша мрія, про яку молили Господа нашого Ісуса Христа багато поколінь українців: через 1000 років свого існування Українська Христова церква, продовжуючи традиції, започатковані від апостола Андрія Первозванного, розвиваючись, утворила згідно з ученням Ісуса Христа Київський патріархат. Це сталося як закономірний наслідок розвитку церкви у відродженій Українській державі, що викликало необхідність, відповідно до канонів православ'я, якісно вищого ступеня церковної організації — помісної церкви з патріархом у Києві на чолі.

Українська православна церква утворила Київський патріархат канонічно і по праву, бо саме Київ благословив апостол Андрій Первозванний, бо саме в Києві рівноапостольний князь Володимир охрестив наших предків, які понесли віру Христову в усі слов'янські краї.

Із утворенням Київського патріархату пов'язане вирішення найважливішої для українського народу проблеми — об'єднання довкіл власного єдиного духовного центру. Цей духовний центр не може бути ані в Римі, ані в Москві, бо і папа римський, і патріарх «Усія Русі» Алексій, який, наголошуючи, що Москва це «третій Рим», безуспішно намагається грати роль «папи» православного світу, зацікавлені, щоб незалежна Україна не мала своєї незалежної помісної церкви. Ієрархи Російської церкви та політичні правителі Росії, що стоять за ними, пильно дбають, щоб українці були підпорядковані Москві у духовному житті, а отже, були залежними і в житті мирському.

Від віруючих людей в Україні ретельно приховується той факт, що нинішня Московська патріархія була утворена за наказом Сталіна і Берії в 1943 році замість знищеної більшовиками в 20-х роках канонічної Російської православної церкви. Про це правдиво, на основі документів, написав у книзі «Подлинный лик Московской патриархии» священик, депутат Державної Думи Росії Гліб Якунін: «Используя традиционные богослужения и обряды, Патриархия фактически являлась подразделением госбезопасности, основной функцией которой было обслуживание коммунистического режима».

Російська церква і далі використовується політичним керівництвом Росії як традиційний і слухняний інструмент великодержавної імперської політики, головним завданням якого в Україні є закріпити духовне роз'єднання українців і України.

Саме тому 15 грудня 1996 р. Архієрейський собор УПЦ —Московського патріархату під керівництвом митрополита Сабодана відмовився від прохання перед Синодом РПЦ про дарування УПЦ незалежності /автокефалії/, цим підтвердив своє повне підпорядкування в духовному житті і адміністративному управлінні Російській Православній церкві. Всі попередні заяви духовенства УПЦ-МП, що вони, мовляв, прагнуть «законним шляхом» отримати незалежність, виявилися неправдою.

Ієрархи Російської церкви, через парафії УПЦ-МП отримують з України понад 200 мільйонів доларів від торгівлі церковними речами, а тому й не бажають випускати із своїх рук головне джерело прибутку. В їхніх руках залишилося і закордонне майно РПЦ на мільярди доларів, створюване роками за рахунок пожертв передусім українців, бо до 1990 року Україна мала 6505 православних громад, тоді як Росія всього 2,5 тисячі.

Щоб зберегти таке величезне джерело прибутків з України, ієрархами Російської церкви та духовенством УПЦ — Московського патріархату ведеться, всупереч канонам православ'я, цілеспрямована діяльність на прищеплення українським парафіянам твердження про непридатність української мови в богослужінні, поширення ідеї відтворення «единой и неделимой России», невіри в майбутнє України, що належить розцінювати як протидію утвердженню Української держави.

Для досягнення мети будь-якою ціною, щоб зберегти «колоніальне» становище українського православ'я, зберегти за собою храми й парафії, котрі приносять величезні доходи, ієрархи РПЦ і УПЦ — Московського патріархату традиційно, як і в колишні часи, пішли на співпрацю з комуністами — атеїстичною партією. Про цю співпрацю оголошено у публікації секретаря КПУ Симоненка «Комуністи і віруючі» та підтверджено створенням об'єднання на захист традиційного /в розумінні російського/ православ'я.

Нещодавно Архієрейський собор РПЦ з нехтуванням канонами православ'я, втрутився у справи Української православної церкви — Київського патріархату і своїм рішенням намагався ошельмувати українського православного патріарха. Але Всевишній позбавив глузду очорнителів, бо таке ж рішення у свій час Синод РПЦ приймав до гетьмана Івана Мазепи і письменника Льва Толстого, і цим вони піднесли українського патріарха до рівня цих постатей.

В Україні існує нагальна потреба захисту українського православ'я від агресивних посягань ієрархів Російської православної церкви.

Ми не можемо стояти осторонь і байдуже спостерігати, як чужинці і їх прислужники в Україні глумляться з православної церкви Київського патріархату, намагаються зневажити Патріарха України.

Ми об'єднуємося в депутатське об'єднання для захисту канонічних і законних прав українського православ'я, для захисту честі і гідності мільйонів православних віруючих — наших виборців.

Наше депутатське об'єднання буде ініціювати прийняття Верховною Радою України нормативних актів на захист прав українського православ'я, сприяти справі об'єднання діючих православних конфесій в єдину помісну Українську православну церкву, дбати за неухильне дотримання і вдосконалення Закону «Про свободу совісті та релігійні організації».

Нехай допоможе нам у цьому Всевишній.

Народні депутати України:
М. Сирота, В. Яворівський, І. Юхновський, П. Мовчан, П. Шейко, В. Чорновіл, М. Поровський, М. Жулинський, В. Мулява, Б. Кожин, О. Ємець, В. Шишкін, І. Васюра, В. Білоус, А. Даниленко та інші — всього 54 підписи.

Проблема

ВЕРХОВНА РАДА розглянула три проекти закону про зброю, що їх пропонували Кабінет міністрів України, народні депутати Поровський і Недригайло. Автори намагаються упорядкувати роботу дозвільної системи та поставити крапки над проблемою володіння короткоствольною нарізною зброєю, тобто пістолетами.

Де мій чорний пістолет...

Багато громадян уже мають пістолети на правах нагороджених. Це здебільшого «державні батьки», тобто категорія «оксамитових котів». Механізм придбання такої зброї в цих колах простий : «ти — мені, я — тобі». Тобто йде зловживання правом нагородження вогнепальною зброєю. Я розумів би ті випадки, якби це Президент нагороджував іменною, цінною зброєю індивідуального виробництва і тільки за особливі заслуги перед країною. Але ж нагороджує міністр оборони, і звичайною бойовою зброєю попередниками нинішнього міністра оборони «нагороджено» мало не дивізію «оксамитових котів». З них десь 80 % перевертнів, які самовіддано боролися проти незалежності, а нині самовіддано — за неї.

Після провалу законопроекту про дозвіл на пістолет деякі товстосуми із нових українців (їх умовно називають жирними котами) добре попрацювали і тепер потирають руки й ділять майбутні бариші, розробляють схеми і плани майбутніх грошових операцій. Наведу деякі приклади.

Нещодавно мені стало відомо, що основна верхівка торговців зброєю України вже розділила нові сфери і визначилася, хто і за яку ціну продаватиме таку зброю. Тобто є домовленості, що ціна має бути не нижче, ніж... та інші умови. А хто не з ними, той проти них, і відповідно... Ми знаємо, як за гроші, та ще й за такі гроші, робляться справи, зникають конкуренти. А ось одна із схем, що дає змогу не платити податки: зарубіжна фірма (російська, приміром) купує у виробника зброї чи в іншої фірми (німецької, наприклад) зброю за ціною 50 доларів за одиницю і перепродує іншій (кіпрській, скажімо), як правило, офшорній чи з іноземними інвестиціями (звільненій від податку на прибуток) зброю за ціною 350-400 доларів за одиницю. А остання фірма, кіпрська, продає зброю українській, яка платить зовсім незначний акциз і безприбутково, або майже безприбутково, продає громадянам України за ціною 450-500 доларів. Прибутку немає, немає і податків. А 300-400 доларів, які залишилися на Кіпрі, без податків, чисто лягають у кишеню торговців зброєю, бо ж звичайно всі ці фірми належать одному хазяїнові або їх спілці. Такі й десятки інших схем уже відпрацьовано на торгівлі мисливською і газовою зброєю. До речі, тільки в 1996 році громадянами України загублено і викрадено 340 газових пістолетів.

Нині на руках у громадян України тільки офіційно —понад 707 тисяч одиниць мисливської зброї, а також 116 тисяч одиниць спеціальних засобів. Тобто офіційно озброєно 1 мільйон громадян. Вилучено у 1996 р. 3 тисячі одиниць зброї. За розрахунками, за перший рік після запровадження закону можна реалізувати 100 тис. одиниць зброї.

Тому, очікуючи надприбутків, фірми не шкодують грошей на засоби масової інформації для обробки громадської думки, депутатів та інших. Мовляв, звикайте, вас ведуть на бойню. А коли звикнете, ми отримаємо грошики, та ще й вірним і легким шляхом. Наведу приклад: Міністерство оборони України реалізує карабіни СКС за ціною 125-140 доларів за одиницю. В будь-якій збройній крамниці він коштує від 500 до 700 доларів. Продано їх десятки тисяч. Держава повинна отримати мільйон доларів від податку на добавлену вартість (ПДВ) і податку на прибуток. Де ж ці гроші? А гроші там, де завжди, — у кишені торговців зброєю, тобто жирних котів. Неважко кожному з депутатів зробити запит у Податкову інспекцію України і переконатися, скільки ж податків отримала Україна від торгівлі зброєю, зробити запит в МВС — скільки такої зброї продано, в МО —про вартість зброї, за яку ціну МО продало її комерційним структурам, і просто зайти до збройного магазину, подивитися на ціни. Вам стане ясно, чому у Верховній Раді та в пресі розгорілися такі битви з цього питання.

То чому ж цим новим українцям вдалося переконати багатьох народних обранців у тому, що очевидно не дасть користі ні простим громадянам, ні державі в цілому. Бо в парламенті є різні депутати, з різними інтересами.

Якщо закон дасть право на короткоствольну зброю, злодії придбають ліцензію на вбивство. Чому це стверджую? Тому, що кожний злодій має достатньо грошей, щоб підкупити будь-кого, — від лікаря-психіатра й до тих, хто дає конкретний дозвіл. Звісно, ці категорії нагріють руки, а далі злодій з цієї зброї стріляти не буде. І в цьому правий депутат В. Недригайло, який нещодавно говорив у виступах, що на кожний пістолет буде картотека, де є відстріляна гільза і ствол. Звісно, у тієї людини, що зможе придбати зброю, буде змога мати такий самий пістолет з такими ж номерами, тільки ствол і гільза в ньому не зареєстровані. Тобто під час будь-якої перевірки цей пістолет не відрізнити від купленого, та й посвідчення дійсне. А за екстремальної ситуації ним можна вбити людину, і під час перевірки в підозрюваного буде знову справжній пістолет. Та і експертизи по зброї, як знають спеціалісти, роблять тільки тоді, коли є злочин, тобто у виняткових випадках. Ті, хто так дешево продається за іграшку, сподіваються себе захистити. Нехай не сподіваються.

Ще раз хочу послатися на много шанованого колегу, народного депутата, генерал-полковника, колишнього заступника міністра внутрішніх справ В. Недригайла, який в одному зі своїх численних виступів останнім часом по телебаченню, відстоюючи протилежну моїм переконанням думку, сказав, що купити пістолет буде не по кишені багатьом, бо він дорого коштуватиме. Фахівцям видніше, бо Валентин Михайлович є головою асоціації зброярів України. Я теж думаю, що офіційний дозвіл отримають тільки оксамитові і жирні та їхні холуї.

Знову наведу конкретний приклад. Один мій знайомий нещодавно сидів у барі й розмовляв з приятелем, а за сусіднім столиком зчинили стрілянину із пневматичної зброї. На столик мого знайомого залетіла частина розбитої пострілом пляшки. Як схоже на фільм про дикий Захід, де за допомогою кольта вирішували всі проблеми.

Для чого ж тоді тримаємо стільки судочинців, міліції, безпеки, прокуратури, якщо кожному з нас ще й револьвер потрібен? Чи ми хочемо наблизитися до Америки XIX століття, де гаманець і «кольт» все вирішували? Це — прогрес? Як казали у країні «рівних можливостей», якщо вкрав 10 доларів — посадять, якщо вкрав мільйон — оберуть президентом. Вся країна мала змогу переконатися в цьому, бо глядачі бачили, як великі політичні діячі догідливо тиснули руки, заглядаючи в очі деяким учорашнім дисидентам.

Сором, та й годі! Хіба в цій країні за таких лідерів може бути порядок? Справді, це демократія по-американськи або по-ізраїльськи, тільки в гіршому варіанті. А ми ж усе-таки живемо в Україні.

Тому наполягатиму на поіменному голосуванні за цей закон. Як казав головний руйнівник Української козацької республіки і великий будівник своєї російської держави Петро Перший — «дабы...».

Розумію, мені буде важко боротися з грошовими магнатами, які лобіюють інтереси збройної мафії. В цьому мене переконав і голова моєї комісії депутат Мухін, який з іронією сказав, що всі «большие люди» в керівництві і країні мають зброю. І, на думку цих «солідних», їм потрібна щілина в законі, щоб захистити свою дорогоцінну шкуру. Тому пропоную їм і запасний варіант. Як уже казав, у світі найвищі прибутки дає торгівля наркотиками і зброєю. То чому б монополію та торгівлю зброєю не взяти державі, а саме — державним магазинам від МВС та МО. Тут від податків не відкрутитися, та й прибуток піде на користь країні.

Україна тільки освоїла випуск вітчизняної короткоствольної зброї, а налагодити серійне виробництво в Україні майже неможливо через відсутність фінансування, а також держзамовлення на зброю.

Перші моделі пістолетів непогані і можуть задовольнити і МВС, і МО, а також наших громадян як покупців зброї. А з відкриттям фінансування Україна зможе виробляти зброю і світового рівня.

Собівартість вітчизняної зброї не перевищуватиме 100 доларів за один пістолет. А ціни на «чорному ринку» України сьогодні на рівні 500 доларів за пістолет ПМ і 1000 доларів — за пістолет системи Стечкіна.

Ось де надприбутки! Хто сьогодні може про таке мріяти? А якщо завозити зброю не нову? Вартість пістолетів і револьверів, які були в користуванні, дорівнює 10-20 доларів.

То чому повинні наживатися комерційні структури? Побудувати схему, щоб не платити податки Україні, вони зуміють, і весь прибуток покладуть собі в кишені.

Тому пропоную запровадити в державній торгівлі надзвичайно великі акцизи, все одно пістолет ні селянин, ні шахтар не купуватиме. Куплять таку зброю тільки заможні фірми й «нові українці» та кримінальні структури, для яких 500-1000 доларів — невеликі гроші.

А держава отримає кошти, що дасть змогу налагодити серійне виробництво зброї та набоїв до неї, переозброїти армію, МВС, СБУ вітчизняною зброєю та набоями, а також залишиться ще й на житло і пенсії тим самим військовослужбовцям та пенсіонерам.

Адже комерційні структури планують уже найближчим часом продати до 100 тисяч пістолетів та револьверів і мільйони набоїв. І очікують прибутки в середньому 400 доларів на один ствол і 0,5 долара на набій.

Такі гроші для нашої держави зайві не будуть.

Тому якщо і приймати «Закон про зброю», то тільки такий, щоб держава і людина мали з того якусь користь. Цим можна вирівняти можливі кримінальні наслідки від продажу зброї, спрямувавши частину зароблених грошей на зміцнення МВС.

Тому хочу внести до проекту закону у разі його прийняття такі пропозиції:

1. Ліцензії на продаж зброї видавати тільки державним структурам (МВС, МО, СБУ), які мають відповідну торговельну мережу.

2. Дозволити реалізувати короткоствольну нарізну вогнепальну зброю та набої до неї тільки вітчизняного виробництва.

3. Доручити Кабінету міністрів запровадити акциз на зброю та набої не менш як 300 %, а на зброю старого зразка — 500 %.

Пістолет, на відміну від автомобіля 30-70 років давності, працює відмінно і добре стріляє.

Хочу висловити думку про три проекти закону «Про зброю». На мою думку, проект депутата В. Недригайла досконаліший. З ним не можна погодитися тільки там, де йде мова про нарізну короткоствольну зброю. Чи відомо читачам, що кожен з них уже тепер, за чинного законодавства, має право придбати нарізну зброю, тобто карабін, гладкоствольну зброю та ще восьмизарядну «базуку», яка навіть машину розвалює з трьох пострілів. І це — для самозахисту, тобто не обов'язково бути мисливцем і мати мисливський квиток. А газова зброя! На неї теж усі здорові люди мають право.

Хотілося б на закінчення ще раз подякувати панові Недригайлу за якісно підготовлений законопроект (за винятком статей про короткоствольну зброю) і привітати його віршем народного депутата Петра Осадчука, який був складений 5 березня 1997 р. у присутності Валентина Михайловича.

Закон про зброю,
розглянутий нами,
Треба приймати негайно,
Щоб кожен, хто дригає досі
ногами,
Здригнувся і став
Нед...

Володимир ШЕВЧЕНКО,
народний депутат України,
член Комісії з питань оборони і державної безпеки.

Читацький мікрофон

Не змагайтеся, а дбайте про народ!

Часто в розмовах люди обурюються, що не діють закони, в державі анархія, злочинність тощо. А безладдя, як не дивно, йде зверху. Один тільки приклад. Якось до Верховної Ради обирали депутата від Одеської області. Він виступав російською мовою. На запитання, чи вміє він розмовляти українською, відповів, що вміє, але волів розмовляти мовою своїх виборців. Отут і постає запитання: навіщо було приймати Закон «Про мови»? Щоб його порушувати? Навіщо створювати закони, які висять у повітрі? Повірте, шановні депутати, нам набридли ваші розмови про те, хто краще бореться за народ. Було б набагато краще, якби ви не констатували наше зубожіння, не рахували, що в споживчих кошиках, а рішуче і впевнено шукали вихід із становища.

С. ГОРОБЕЦЬ.

Кіровоградська область.

Чи є що гірше, як держава без ідеї, а люди без мети?

Так, у Верховній Раді робота кипить, ви, депутати, працюєте плідно, приймаєте закони та, на жаль, не бачите, що за вікном усе розвалюється. Були розмови, що 1995 року спад виробництва припиниться. І що ж? Таке враження, що незабаром у нас взагалі не працюватиме промисловість. Натомість створюємо робочі місця за кордоном. Навіть питну воду возимо з Італії, а наша «Трускавецька», «Поляна квасова» зникли зовсім. Сором! В результаті уся держава перетворилася у величезний базарчик. Сотні тисяч молодих дівчат і хлопців після школи, технікуму покинуті напризволяще, у них немає ніяких перспектив на майбутнє. Немає ідеї у держави, немає мети у людей. Так далі бути не може.

А. АХМЕРОВ.

Донецьк.

Управлінський апарат — завеликий

Слухаємо депутатів на засіданнях Верховної Ради і не можемо повірити, що така зневага до нас, виборців. Ми пережили багато різних негод, вірили в «світле майбутнє», та так і не дочекалися, маємо чорне теперішнє. Хіба можна прожити місяць за 35—50 гривень? На хліб і чай не вистачає. Проте у нас великий управлінський апарат, що одержує гарні гроші. Навіть у найменшому селі в сільраді сидять четверо: голова, секретар, бухгалтер, землевпорядник та ще й технічка.

ЛІСОВА, МІШКОВА, ГАЙОВИЙ.

Житомирська область.

Хто краде багато, того не судять

ОДНА З НАЙБОЛЮЧІШИХ *проблем, які хвилюють сьогодні наше суспільство, — стан боротьби зі злочинністю, особливо з її організованими формами та корупцією. Те, що ця боротьба ведеться неефективно і не має належних результатів, свідчать, крім іншого, масові звернення громадян до Комісії Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією.*

Лише торік до комісії надійшло понад 3,5 тисячі заяв, скарг і звернень, що майже вдвічі більше, ніж 1995 року. Близько 700 осіб прийняли голова комісії та його заступники. Отож, незважаючи на організовані нападки на комісію, громадяни, пообивавши пороги місцевих і центральних органів влади, передусім виконавчої й судової, звертаються до нашої комісії як до останньої інстанції. Власне, з таких слів і починається багато звернень громадян.

Аналіз характеру звернень дозволяє умовно поділити їх на декілька категорій. У переважній більшості звернень порушують питання, розв'язання яких не належить до компетенції комісії. Близько 60 відсотків звертаються з приводу проблем соціального захисту, особливо невчасної виплати зарплати, пенсій, допомоги. У зв'язку з тим, що ці питання безпосередньо не пов'язані з профілем діяльності комісії, їх направляють для розгляду в парламентський відділ з питань звернень громадян. За окремими з них, де вбачалися ознаки посадових зловживань, інших незаконних дій представників влади, відповідним органам доручалося проведення перевірок і вжиття передбачених законом заходів. Зокрема Генеральній прокуратурі було доручено перевірку звернення працівників шахти ім. Стаханова Донецької області щодо тривалої затримки виплати зарплати. Під час перевірки встановлено факти незаконних виплат із фонду зарплати і порушено кримінальну справу за ознаками зловживання посадовим становищем. В інтересах шахти ім. Стаханова прокуратурою надіслано до суду 16 позовів на загальну суму майже 400 тис. гривень.

Слід зазначити, що місцеві можновладці, щоб «узаконити» тривалу невиплату заробітної плати, власноруч створювали для цього відповідну нормативну базу. Голова Житомирської обласної державної адміністрації А. Малиновський 14 лютого 1996 року видав розпорядження № 106, яким зобов'язав керівників управлінь, відділів, інших служб облдержадміністрації «тимчасово... утриматись від виплати працівникам заробітної плати». Це за того, що законодавча і центральна виконавча влада вживають заходів щодо ліквідації заборгованості у виплаті заробітної плати, а Президент України, виступаючи 21 березня ц. р. при поданні Річного послання до Верховної Ради України, назвав невиплату заробітної плати і пенсій «економічним злочином».

Незважаючи на те, що зазначене розпорядження видано з порушенням статей 22 і 24 Закону України «Про оплату праці», ст. 115 Кодексу законів про працю України, прокуратура не опротестувала його як незаконне, і навіть після направлення їй відповідних матеріалів «не знайшла підстав для прокурорського реагування». Сподіваємося, що, хоч Президент України Л. Кучма, якому також направлено ці матеріали, знайде підстави для належної оцінки дій А. Малиновського, які не лише містять ознаки грубого порушення законодавства про працю і перевищення посадових повноважень, а й дискредитують державну владу загалом.

Серед соціальних проблем, з приводу яких громадяни звертаються до комісії, чільне місце посідають чорнобильські питання. Знаючи, що комісія, ряд членів якої самі є ліквідаторами чи постраждалими, завжди приділяла пильну увагу цим проблемам, ініціювала масштабну перевірку використання «чорнобильських» коштів, «чорнобильці», представники чорнобильських організацій звертаються з приводу нецільового використання державних коштів, затримання «чорнобильських» виплат, різних зловживань у цій сфері. Так, лише за одним матеріалом, який надійшов до комісії, під час перевірки встановлено факти незаконного отримання статусу учасників ліквідації наслідків на ЧАЕС керуючим Донецьким АТ «Агрошляхбуд» Велигоновим, його заступником Добрининим, головним інженером Єщенком, начальником відділу Цевматом. Усіх їх позбавлено статусу ліквідатора. Попередньо встановлено, що сума матеріальних збитків, завданих діями вищевказаних громадян (незаконно отримані ними пільги), — майже 18 тис. гривень. Оскільки в їхніх діях вбачаються ознаки посадового підлогу (ст. 172 КК України), матеріали перевірок для прийняття рішення згідно з чинним законодавством направлено до прокуратури.

Григорій Омельченко

Микола Мельник

Друга група звернень громадян пов'язана з оскарженням ними дій та рішень представників місцевих і центральних виконавчих, правоохоронних органів, працівників прокуратури, суддів. Найчастіше — щодо тяганини в розслідуванні кримінальних справ, безпідставного їх закриття та відмови в порушенні кримінальних справ щодо винних осіб, незаконного звільнення з роботи тощо. Їх аналіз дає змогу виділити низку негативних тенденцій у реалізації правової політики держави. По-перше, помітно поширюється практика чиновницького свавілля, незаконного прийняття рішень, причому інколи нахабство посадових осіб, їх нехтування законними правами та інтересами громадян, віра у свою безкарність просто вражає. По-друге, ступінь довіри населення до влади надзвичайно низький. Звернення до комісії свідчать про те, що люди втратили віру в можливість на місці у встановленому законом порядку домогтися справедливого і законного рішення. У свідомості громадян вкоренилася думка, що справу виграє той, хто має гроші, посаду і владне покровительство. На жаль, слід визнати, що наші громадяни в цьому близькі до істини.

За матеріалами комісії у більш як 40 випадках правоохоронні органи порушували кримінальні справи, у тому числі про посадові злочини, у 50 — скасовували незаконні рішення про закриття кримінальних справ та відмову в їх порушенні. За допущені порушення законності до дисциплінарної (у тому числі звільнення з посади), адміністративної, фінансової та іншої відповідальності притягнуто близько 100 посадових осіб.

У багатьох випадках прокурори вносили приписи, подання, протести на незаконні рішення посадових осіб, позови до суду, внаслідок чого вдалося скасувати низку незаконних рішень, у тому числі судових.

Сумно не лише від того, що по допомогу до комісії звертаються пересічні громадяни, які не можуть домогтися справедливості на місцях. Цілим потоком надходять звернення принципових та юридично грамотних працівників правоохоронних органів — слідчих, оперативних працівників, прокурорів, які також не бачать перспективи розслідування кримінальних справ, порушених щодо представників владних структур, членів організованих злочинних угруповань. Однак замість того, щоб розслідувати викриті ними факти порушень закону, переслідуванню піддаються ті, хто ці факти оприлюднив. Почастішали випадки, коли лише за те, що правоохоронці звернулися до комісії по допомогу, їх переслідує гонінням безпосереднє чи вище керівництво, до них застосовують незаконні дії. Досить навести лише один приклад. Працівник Управління з боротьби з організованою злочинністю ГУ МВС України в Києві звернувся до комісії з приводу заборони йому проводити перевірку фінансової діяльності однієї з комерційних структур, за якою «стояли» високі покровителі. І проводити перевірку діяльності цієї структури йому перешкоджав не хто-небудь, а сам начальник управління з боротьби з організованою злочинністю полковник Г. Лясковський, за необгрунтованою вказівкою якого припинили перевірку комерційної структури, що дало можливість останній звернутися до відповідного банку й отримати «пролонгацію» на суму 1,5 млн. доларів США. Працівника міліції, який звернувся до комісії, почали виживати з роботи і він змушений був перейти на іншу. Попри те, за наказом Г. Лясковського до нього незаконно було застосовано оперативні заходи, у тому числі негласний оперативний нагляд. Після неодноразових вимог членів комісії, Г. Лясковському спочатку оголошують догану, а згодом... Президент присвоює йому звання генерала. І лише нещодавно новоспеченого генерала таки вдалося позбавити посади начальника управління. Однак зацікавлені посадові особи не втрачають надії повернути Г. Лясковського на попередню посаду, оббиваючи з цією метою пороги високих кабінетів.

Це свідчить про те, що діяльність певної частини працівників правоохоронних органів, у тому числі й керівного складу, спрямована не на виконання закону, а на обслуговування владної верхівки на місцях і в центрі, виконання замовлень комерційних стурктур, а інколи й організованих злочинних угруповань.

Звертаються до комісії також керівники місцевих органів влади, депутати усіх рівнів, у тому числі народні депутати України. Й окремі з них, помилково вважають, що членам комісії надано якісь особливі повноваження, а комісія є надзвичайним органом, ставлять питання про «порушення проти конкретних посадових осіб кримінальної справи», «притягнення до кримінальної відповідальності», «звільнення з посади» тощо. Доводиться пояснювати, що комісія не має таких повноважень, вона може направити матеріали відповідній посадовій особі, державному органу для перевірки.

На жаль, бракує звернень із конкретною інформацією про акти корупції, зловживань високопоставлених посадових осіб, діяльності організованих злочинних угруповань —власне того, що і є предметом серйозного розгляду комісії. Коли з'являються такі матеріали, то їх, як правило, направляємо для відповідного реагування найвищим посадовим особам — Президентові, Прем'єр-міністрові, керівникам правоохоронних органів. Хоча у багатьох випадках справедливому й законному рішенню перешкоджає відповідна посада і принцип кастової поруки, згідно з яким, як відомо, своїх не здають. І дивуватися годі — за таких випадків не йдеться про тих, хто вкрав мішок зерна чи візок соломи, а про тих, хто розкрав Україну або ж своєю бездіяльністю чи покровительством сприяв цьому. А народна мудрість, як відомо, каже так: «Хто краде багато, того не судять». Справді, поки що таких у нас не судять.

Із них роблять, як свідчать останні події з одним народним депутатом України, національних героїв. Але, незважаючи на це, завдячуючи принциповій позиції членів комісії, таки вдалося домогтися усунення з посад деяких міністрів, керівників областей і районів, інших високопосадових осіб, які загрузли в різних махінаціях і зловживаннях, порушеннях етики державного службовця. Після депутатських звернень до Президента України, оприлюднення членами комісії відповідних матеріалів відбулися відставки двох міністрів —сільського господарства і продовольства — спочатку Ю. Карасика, а потім А. Хорішка, глави адміністрації Президента Д. Табачника, голови Вінницької облдержадміністрації М. Мельника, його заступника Л. Бойка та інших.

Хоча зазначене, як кажуть, лише крапля в морі. За цілковитою більшістю звернень громадян, інших матеріалів рішення мали бути прийняті відповідними органами та посадовими особами без втручання комісії. Але прийняті не були, що є зайвим свідченням корумпованості значної частини представників державного апарату, служіння їх не законові, а особам і посадам. Тому очищення владних структур від таких посадових осіб — першочергове завдання, без виконання його теза про побудову правової Української держави залишиться благим наміром.

Григорій ОМЕЛЬЧЕНКО,
голова Комісії Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією.

Микола МЕЛЬНИК,
головний консультант Комісії Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією.

На боротьбу з організованою злочинністю кинуті великі гроші. Необхідно взнати, куди вони кинуті.

Мал. Леоніда ТЕЛЯТНИКОВА.

А цукерку таки залишили

МИНУЛОГО *тижня Верховна Рада прийняла Закон України про податок на додану вартість. Він має значно полегшити життя товаровиробників.*

Значення цієї події важко переоцінити. Оскільки новий закон є стрижневим у пакеті податкових законопроектів, на основі яких, може статись, і буде прийнятий бюджет на 1997 рік. Не менш суттєво й інше: схвалений Верховною Радою механізм стягнення і відшкодування дебетового сальдо з ПДВ матиме вагомий вплив на ціноутворення внутрішнього ринку. І нарешті, підприємства й окремо взяті підприємці зачекалися чогось подібного. Бо, схоже, відтепер можна відмовитися від подетального переліку видатків під час підрахунків прибутку. Ці видатки за обрахунком ПДВ проявляються, як на лакмусовому папірці. Ставка податку — 20 відсотків — додається до ціни товару. Його платником є особа, обсяг оподатковуваних операцій (робіт, послуг) якої протягом будь-якого періоду за останні 12 місяців перевищував 600 неоподатковуваних мінімумів (неоподатковуваний мінімум доходів громадян на сьогодні становить 17 гривень). Або ж особа, яка ввозить чи пересилає товари на митну територію України. Чи особа, якій надає послуги нерезидент. На думку одного з авторів Закону про податок на додану вартість Сергія Терьохіна, цінність навіть не в цьому. ПДВ нараховуватиметься як різниця між сумою сплачених ПДВ у ціні придбаних товарів (робіт, послуг) і сумою одержаних ПДВ від покупців проданих товарів (робіт, послуг). При цьому дебетове сальдо компенсуватиметься щомісяця з держбюджету. До речі, саме в держбюджет ПДВ здебільшого і зараховуватиметься. Це дозволить, на думку авторів, щонайменше на третину знизити податковий прес на виробників. Проте, як засвідчили парламентські дебати, виробника це не обходить, оскільки він звик покладатися на податкові пільги.

Найзапекліша суперечка, як завжди, спалахнула навколо «чорнобильського джерела», з якого п'ють залюбки ті, хто не знає, де розташований Чорнобиль. У цьому зв'язку пригадується, як одному віце-прем'єрові, котрий запропонував скасувати чорнобильські пільги, радили розжитися на всяк випадок бронежилетом. Та ба: «чорнобильське джерело» таки засипали голоси народних депутатів. А заразом — і багато інших сумнівних пільг з ПДВ.

Утім, для нашого вітчизняного курилки-товаровиробника цукерку залишили. Пільги, надані чинним законодавством щодо звільнення від ПДВ при завезенні імпортних товарів для власних виробничих потреб, діятимуть до 1 січня 1999 року. Тож, як кажуть, жити можна.

Вітчизняний стиль

Як «Україна — Південь» Казахстан освоює

Одесити налагоджують надійну і взаємовигідну експортно-імпортну торгівлю з країнами ближнього зарубіжжя

ПРИЇХАВ якось керівник одного з фармацевтичних підприємств Одеси до Середньої Азії, побачив там в аптеках свою продукцію, і, замість зрадіти, за голову схопився. Ціна її була вп'ятеро вища за ту, за якою реалізували медикаменти в Україні. Оті препарати, з'ясувалося, потрапили туди через російські й прибалтійські фірми, які задля власної вигоди й «накрутили» отакі ціни. А в Білорусі, розповів уже інший одеський підприємець, з неймовірними «накрутками» посередники реалізують їхні переробні лінії, придбавши їх в Україні, по суті, ледь не за собівартістю...

Цим підприємствам, ще пощастило — хоч якось свою продукцію реалізують. А скільки таких, де склади забиті конкурентоспроможними й потрібними споживачам товарами, а збуту — ніякого, на рахунках у банку, в результаті, лише одні нулі?

Цей парадокс нашої сучасної економіки пояснюють просто: із розпадом Союзу розірвано зв'язки. Так відновімо їх — і всі проблеми позаду! Проте легко сказати — набагато важче зробити. Потенційний покупець боїться передоплати, як біс ладану. Раптом не надійде продукція, як її тоді витребувати з-за тридев'ять земель? Виробник теж не хоче ризикувати, відпускати товар без попередньої оплати: он скільки легковірних пошилися в дурні! За такої ситуації й знаходяться посередники, що розривають зачароване коло. Та надто дорогою ціною —не для себе, ні, а для виробників та споживачів. Бо у перших купують товар за найнижчими цінами, а другим продають — за найвищими.

В Одеській облдержадміністрації, аналізуючи ситуацію (на підприємствах накопичилося дефіцитних товарів на багато мільйонів доларів), розмірковували приблизно так: слід мати постійних і надійних посередників, для яких головним було б не власне збагачення, а активне просування товарів на ринки різних країн. В ідеалі ними могли б стати торгові представництва. Але хіба за нинішньої скрути окремому підприємству чи навіть галузевій групі під силу їх утримувати? Може, ліпше мати в тій чи іншій країні регіональні торгові доми, які б виконували роль посередників?

Наприкінці березня минулого року перший такий дім відкрили в столиці Казахстану Алмати, назвавши його «Україна—Південь». Чому саме там?

— На те є кілька причин, — розповів начальник управління міжрегіональних зв'язків і кооперації облдержадміністрації Валерій Тупко. — По-перше, до нас звернулося Посольство України в Казахстані з проханням допомогти в освоєнні тамтешнього ринку. По-друге, спектр товарів, що йдуть, а тим паче могли б іти в обох напрямах, надзвичайно широкий. Нарешті, в Казахстані мешкають і працюють багато вихідців з України, які обіцяли всіляко сприяти зміцненню торговельних зв'язків.

«Україна—Південь» — підприємство унікальне. Засноване управлінням міжрегіональних зв'язків і кооперації Одеської облдержадміністрації, воно має в статутному фонді сто відсотків українського капіталу, а водночас є юридичною особою Казахстану. Це не комерційна, а державна структура, що діє, однак, на засадах госпрозрахунку. Послуги надає за мінімальними ставками усім підприємствам незалежно від форми власності. Розпочали з того, що посприяли поставкам до Казахстану невеликих, сигнальних, так би мовити, партій товарів. На запрошення взяти участь в акції відгукнулося понад два десятки одеських підприємств: акціонерні товариства «Елакс», «Стальканат», «Антарктика», «Одеса», «Стальметиз», «Завод оздоблювальних матеріалів», заводи шампанських вин, будівельно-опоряджувальних машин, деякі інші. Попит на все, що поставили, був такий, що працівники «України—Південь» переконалися: необхідно переходити до більш масштабних операцій. Казахстанський ринок готовий приймати найрізноманітніші українські товари. Підприємства, пізнавши всі «принади» затоварювання й зважаючи на солідний статус торгового дому (відповідальність за його дії взяла на себе, по суті, й облдержадміністрація), пішли на те, щоб перші партії товарів поставити без передоплати. Ризику не було ніякого, адже сам дім в подальшому реалізував товари споживачам тільки з передоплатою. Отож надходження коштів виробникам, хоча й із незначною затримкою, гарантувалося.

Одеська облдержадміністрація уклала угоди з рядом регіонів Казахстану щодо економічного, науково-технічного й культурного співробітництва і тим самим створила сприятливі умови для діяльності й торгового дому. Його філії з'явилися в Караганді, Павлодарі, та ряді інших міст і одержали підтримку властей та громад української діаспори. Їх функції: вивчення тамтешнього ринку, попиту на українські товари, з'ясування, що казахстанські підприємства могли б поставити до Одеської області, України загалом. Водночас торговий дім прагне взяти участь в усіх солідних виставках-ярмарках. І не тільки в Казахстані, а й у сусідніх країнах.

Показовою стала його участь в Азіатському ярмарку «Жібек жолу», що проходив у вересні минулого року в місті Бішкек — столиці Киргизстану. Завдячуючи «Україні—Південь» свої вироби представили 17 підприємств Одещини. Вони не просто продали товари, а й уклали угоди на їх подальші поставки у великих обсягах. Особливим попитом користувалися медпрепарати, оздоблювальні матеріали, кондитерські вироби, шампанські вина тощо. Успіх спонукав торговий дім до заснування своєї філії в Бішкеку. Назва підприємства «Україна—Південь» не випадкова: до послуг торгового дому вже вдаються підприємці з Миколаєва, Херсона, Кіровограда, деяких інших міст і регіонів.

Нині в Одеській облдержадміністрації, враховуючи позитивний досвід «України—Південь», вивчають можливості заснування таких торгових домів в Узбекистані, Туркменії, Молдові, Росії. Торік області вже вдалося значно розширити обсяги зовнішньої торгівлі, причому з переважною експорту над імпортом у країни ближнього зарубіжжя майже в 60 мільйонів доларів.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Продовжуючи тему

Чи збережемо чисту воду Волині?

ПРОБЛЕМИ екології належать до таких, що мало кого залишають байдужими. Практично кожен вважає себе і фахівцем цієї справи. Тому постійними є і відповідні публікації. Інколи їх пишуть професіонали, а частіше люди, які лише частково обізнані з тим чи тим питанням. Обмеженість знань зумовлює категоричність висновків і вимог, до того ж найголовніше залишається поза увагою.

Отож пропонуємо поглянути на проблеми чистої води Волині з точки зору професіонала.

Цей край істотно відрізняється від інших

Саме на Волині розташовані найбільші прісноводні озера з їх справжньою перлиною — озером Світязь. За глибину, що досягає 58 м, його можна порівняти з Байкалом. Та й якість води в озері цілком задовільна й можна конкурувати із якістю води в Байкалі. Адже тут немає целюлозно-паперового комбінату, нема й інших надходжень забруднених промислових вод. Мінералізація води у Світязі — лише 0,2 г/л, що також відповідає сибірському велетню. І хоча щороку на Світязь приїздять тисячі відпочивальників, а на березі функціонує турбаза, якість води в озері залишається фактично незмінною.

То в який спосіб озеро протистоїть антропогенному навантаженню, що дедалі зростає? Це зумовлено гідрогеологічними особливостями регіону, які полягають у надходженні до Світязя профільтрованих у гірських породах артезіанських вод, сформованих на північних схилах Волино-Подільської височини.

На відміну від інших регіонів України, багатих на підземні води, волинська вода має невелику мінералізацію і, що дуже важливо, — неподалік поверхні. Це і дає сільському населенню можливість її широко використовувати.

Та не тільки цим унікальна Волинь. Тут бере початок річка Прип'ять, котра перед злиттям із Дніпром інколи переважає його за водністю. Зрештою, вода з цього краю разом з водою Дніпра розноситься по значній частині України, іде на зрошення, на питне і промислове водопостачання.

Особливістю Волині є й те, що разом із прилеглою частиною Львівщини вона слугує вододілом між Чорним та Балтійським морями. Вода з волинської ділянки Прип'яті забезпечує функціонування і Дніпровсько-Бузького судноплавного каналу, який зв'язує одним ланцюжком Україну, Білорусь і Польщу.

Волинь серед перших і за площею осушуваних земель, яких тут понад 400 тис. га і які є основою сільськогосподарського виробництва.

Прогноз невтішний

Та є обставини, що спричиняють тривогу стосовно майбутнього водної скарбниці України. Одна з цих загроз — будівництво на території Білорусі за кількасот метрів від кордону й на відстані лише 15-20 км від Шацьких озер величезного, завглибшки 50 м, Малоритського кар'єру для видобутку будівельних матеріалів. Поки що це будівництво торкнулося лише створення первинної інфраструктури: під'їзних шляхів, гуртожитку тощо. До масштабних земляних робіт діло не дійшло. Але скрепери й бульдозери можуть розпочати роботу найближчим часом. Що станеться тоді з унікальними водними об'єктами України — мало хто візьметься спрогнозувати.

Є й інша загроза для чистої води краю та й усієї водної системи Дніпра. Це, з'ясувалося, недавно відкрите у верхів'ї Прип'яті родовище мідної руди. Загроза тут полягає в тому, що видобуток руди неминуче супроводжуватиметься відкачуванням води, яка має підвищений вміст міді та інших важких металів. Для Донбасу це вже стало звичним явищем, і тому питне водопостачання там ґрунтується на використанні порівняно чистої верхньої ділянки Сіверського Дінця, а також Дніпра завдяки каналу Дніпро—Донбас. А на Волині як водоприймач виступатиме Прип'ять. Далі шкідливі домішки потраплятимуть у Дніпро і будуть рознесені мало не по половині території України. Якою мірою це загрозливо без проведення відповідних досліджень, сказати важко. Принаймні, якщо видобуток буде розпочато, слід наперед мати чітке уявлення про природний стан Прип'яті та її самоочищувальну здатність. Інакше будь-які вимоги до компанії-видобувача будуть неможливі. Отримавши руду, можна втратити значно важливіше — чисту воду (точніше —порівняно чисту) для значної частини України. Тривога з цього питання спричинена й тим, що мідь належить до найбільш токсичних металів з дуже малим рівнем гранично допустимої концентрації (особливо для риби).

Кажучи про якість води, слід зазначити, що особливістю Полісся, зокрема волинського, є висока фільтраційна здатність поверхневого шару ґрунту, складеного переважно з пісків. За цих умов будь-яке забруднення місцевості неминуче позначається і на якості підземних вод. Те, що можна дозволити на решті території України, для Волині неприйнятне. Нехтування гідрогеологічних особливостей краю уже призвело до значного забруднення ґрунтових вод. Реально поліпшити ситуацію можна шляхом організації зон санітарної охорони навколо хоча б найважливіших джерел водопостачання.

Лише ентузіазму недостатньо

Можливі заходи для зменшення забруднення водних об'єктів здійснюються у багатьох напрямах. Зокрема, останніми роками виконано обстеження річок і водойм краю; з прибережних смуг прибрано склади отрутохімікатів та міндобрив. Разом з тим істотне поліпшення санітарного стану річок неможливе без запровадження відповідної системи нагляду з цілеспрямованим фінансуванням.

Потреба в посиленій увазі до водних об'єктів Полісся зумовлена і кліматичними змінами, які спостерігаються тут протягом останніх 50-100 років, а також торкнулись усієї території України і прилеглих держав. Зокрема, тенденція до зниження літніх температур призвела до зменшення випаровування, а отже, до підвищення зволоженості території. Річки краю вже «відчули» ці зміни: їх стік дещо збільшився. За цих умов підтримання в належному стані осушувальних систем стає особливо актуальним. Адже припинення їх експлуатації неминуче призведе до повернення боліт. Наслідком цього буде не тільки вода в погребах, а й зменшення сільськогосподарського виробництва. Деякі культури, до яких уже звикли у краї, не достигатимуть на дещо охолоних ґрунтах з несприятливим повітряно-водним режимом.

Додамо, що в разі підйому ґрунтових вод будуть замулені дрени, що в деяких випадках функціонують десятки років, скидаючи надлишкову воду. Отож збереження та надійне функціонування осушувальних систем є гарантією захисту земель від підтоплення, відповідає інтересам населення.

Для оперативних цілей з керування зволоженістю осушуваних земель, розробки рекомендацій для найбільш раціонального їх використання вже протягом багатьох років здійснюється постійний моніторинг. Та можливостей для закладання нових свердловин, спостереження за вже наявними стає дедалі менше.

Ще однією водогосподарською проблемою краю є те, що за більш як сторічний період експлуатації Дніпровсько-Бузького каналу русло Прип'яті нижче від місця відбору води внаслідок заростання втратило свою первісну пропускну здатність. Отож для того, щоб уникнути надмірного підтоплення прилеглої території, дедалі більше води перекидається в Буг. Внаслідок цього для України ця вода назавжди втрачається. А розчистити русло Прип'яті перешкоджає брак коштів.

Зазначені проблеми у межах можливого розв'язують Держводгосп і кілька інших відомств. Для вирішення злободенних питань створено координаційну раду при облдержадміністрації. Одним із результатів її роботи стало створення банку даних з екологічного стану водних об'єктів. Але, як і в багатьох інших випадках, самого лише ентузіазму недостатньо. Перелічені проблеми потребують більшої уваги, а їх розв'язання — відповідної фінансової підтримки, в тому числі залучення коштів, одержаних за забір води. Тоді можна буде сподіватися, що Україна все ж уникне втрати своєї національної перлини — Шацьких озер, додаткового забруднення Дніпра і Прип'яті, перезволоження Полісся, збереже чистими ґрунтові води.

Кемалій АЛІЄВ,
заступник голови Держводгоспу України;
Віктор ВИШНЕВСЬКИЙ,
провідний науковий співробітник Українського науково-дослідного гідрометеорологічного інституту.

«Хаджибей»: віра, надія, любов

Чесно кажучи, давненько збирався побувати в дитячому санаторії «Хаджибей», та все ту поїздку відтягував, бо... Боляче бачити дітей-калік з їх бідами й болями, до того ж — на тлі нашого нелегкого життя...

І ось разом з головним лікарем «Хаджибею» Заслуженим лікарем України Валентином Прусом ходимо корпусами санаторію, розмовляємо з його працівниками, з дітьми, що тут лікуються, з їх батьками. І чим далі — тим більше дивуєшся: навіть за нинішньої скрути в санаторії утримують все в ідеальному, без перебільшення, стані й не тільки не згортають своєї діяльності , а навпаки — розширюють, удосконалюють її.

Колектив налагодив тісні зв'язки з багатьма провідними інститутами й клініками не тільки України, а й Європи та Америки, залучає до співпраці загальновизнаних медичних світил, щедро ділиться своїми багатими набутками з усіма зацікавленими лікувально-оздоровчими закладами країни. Тут успішно лікують дітей у найширшому розумінні цього поняття: фізичному, психологічному, інтелектуальному й соціальному. З нинішнього року діти-інваліди старшого віку набуватимуть тут ще й професій: оператора електронних машин, швачки, чоботаря, бухгалтера фермерського господарства.

Над тим, аби нинішні підопічні закладу згодом знайшли своє місце в житті, працюють десятки висококваліфікованих спеціалістів — лікарів і медсестер, педагогів-дефектологів і просто вчителів, психологів і вихователів. До цього залучено і батьків — тут діє чудово обладнане відділення «Матері і дитини». Не гірші, власне, й інші, спеціалізовані відділення, устатковані найсучаснішою апаратурою, й добре умебльовані палати, ігрові кімнати, школа, їдальня, тренажерні зали. В комп'ютерній картотеці —14 тисяч прізвищ дітей-інвалідів з усієї України. Дітей, за долі яких працівники «Хаджибею» уболівають і піклуються.

... Коли залишали санаторій, мимоволі подумалось про три передавані з покоління в покоління християнські чесноти: віру, надію й любов.

Георгій ВОРОТНЮК.
Фото
Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.
Одеська область.

Проблема

Чи житимуть Нові Обіходи?

26 квітня 1995 року, в 9-у річницю чорного для України дня Чорнобиля, «Голос України» опублікував статтю «Як живете, Нові Обіходи?», а 5 жовтня 1996 року — статтю «Обіходи знову обходять»

Назви обох статей нагадують про їх зміст. У першій порушувались проблеми, в другій сповіщалося про те, що їх не розв'язують. Наші кореспонденти — професор І. Валько та автор попередніх статей Л. Яхно — дослідили соціально-економічну ситуацію і морально-психологічний клімат у селі Нові Обіходи Немирівського району Вінницької області, переселеному із зони катастрофи. Їх аналітичні спостереження можуть знадобитися в розв'язанні проблеми чорнобильського переселення — усім, хто цим займається.

Дивна річ — історія

... Село Обіходи Коростенського району на Житомирщині — одне з найстаріших в Україні. Поселення існувало ще до татаро-монгольської навали, а дістало назву з приходом завойовників. Їх непереможна кіннота пострахалась іти на село через болото. Обійшла. Звідтоді — «Обіходи». А сусіднє, де степовики ночували, «Татарновичі». Така історія. Проте село, яке обійшли монголи, «мирний» атом не обійшов. Село потерпіло. Але не так, щоб одразу переселятися. Виникає безліч «чому?». Чому не одразу кинулись, а лише через 7 років? Чому аж на Вінниччину, а не ближче? Не в її північні місця, а подалі — на південь? Чому і чому? Хто вибирав місце, хоч і з дуже гарною природою, але туди не захотіла переселитися половина обіходівців? Хто почав таке гігантське будівництво і чому не закінчив його?.. Місце вибрали над Бугом, біля села Самчинці і селища Райгород. Мало в світі таких райських назв. Ще менше, мабуть, таких чудернацьких поворотів історії.

Коли в минулому столітті будували залізницю Вінниця—Гайворон, в атласі залізничних доріг планети з'явилася станція Самчинці, яка й досі так називається, хоча поїзд ніколи впродовж понад ста літ біля Самчинець не спинявся, а тільки в Райгороді, де оголошують: «Станція Самчинці». Багаті люди з Райгорода за великі гроші «перекупили» собі станційний дзвінок, заплатили за спорудження станції, а щоб перевидати атлас, потрібні були ще більші гроші. На відомому радянському етапі Самчинці занесли до розряду «неперспективних» і, можливо, тому, що села уже майже не було, вирішили після Чорнобиля поселити тут «Нові Обіходи».

Проте нове село, яке ще тільки занесене в атласи, що готуються до видання, може зникнути до того, як ті атласи побачать світ. Так само, як це колись сталось із Самчинцями. Власне, назва може бути, але поїзд «не спинятиметься», тобто поселення називатиметься «Обіходами», де обіходівців... не буде. Якщо...

Приїхав, спинився і... поїхав

У травні 96-го Н. Обіходи відвідав тодішній заступник міністра тодішнього Мінчорнобиля В. Пінчук. У селі прасували спідниці і витягали з целофанок пронафталінені капелюхи. Смажили гусенят... Проте через 45 хвилин ескорт, що супроводжував пана Пінчука, показав людям хвоста...

Що ж усе-таки встигли сказати нещасні люди за ці лічені хвилини?

Не виконано майже половини обіцяного і планованого. Широко розгорнута виробнича зона завершена менш як наполовину, тварин доводиться утримувати в сусідніх КСП, відсоток безробітних чи не найбільший у державі (і в світі!) —до 80 осіб на кожних 100. А через те, що половина села так і не переселилась, утворивши там своє КСП, не віддано переселенцям належної їм техніки — грунтообробної, кормодобувної, а також механізмів для збирання і зберігання зерна.

Це — економіка. Вона впливає на побут, свідомість, настрої людей... Ще в 1993 році керівники Немирівського району писали на ім'я віце-прем'єра України. У листі, датованому 18.12.93 р., зокрема, повідомлялося:

«Це чи не єдиний в Україні об'єкт, коли люди переселяються майже за 500 км від своїх домівок. Перші місяці проживання на Поділлі людей з Полісся показали труднощі адаптації до місцевих звичаїв, традицій, що не може не позначитись на настроях людей. Але налагодити належне культурне обслуговування переселенців, їх психологічну взаємодію з місцевим населенням не дозволяє відставання із здачею в дію об'єктів культурного призначення».

Керівники району просили віце-прем'єра М. Жулинського доручити Мінчорнобилю «виділити тимчасово (до спорудження будинку культури) 2 незаселених будинки для влаштування кімнат гурткової роботи, психологічного розвантаження та ін.»

Місцевим керівникам відповів заступник міністра:

«Враховуючи наведене, а також невелику кількість переселених сімей, Мінчорнобиль вважає недоцільним займати садиби не за призначенням.

Заступник міністра В. Я. Пінчук».

Яке місце в його поглядах належить культурі, мабуть, зрозуміло без роз'яснень. Тому, певно, мало і переселилося, що не бачили ліпшого, бо пани з міністерств відсунули культуру, духовні запити людей у запічок.

Тим часом будинки заселялися. «Не за призначенням». Їх отримали аж 13 нечорнобильців. І не тих, чия професія тут вкрай необхідна... І не культурологів!

Що далі? Ми поговорили з людьми. І ось...

«Ми покажемо, які ми...»

— Ті, хто залишився вдома, вважають нас дурнями. Переїхали світ за очі, метушаться сюди-туди, бо й куми, свати, добрі сусіди, мами, батьки там лишилися. Та й рідні могили... Але ми зробимо так, як краще.

Таке почули лише від одного переселенця. А ми походили по селу, порозмовляли. Кожен з 10 опитаних хоче повернутись. Але як? Принаймні, 8 осіб із 10 сьогодні готові продати свої приватизовані садиби (з газом, водою, центральним опаленням, асфальтованими під'їздами, тротуарами тощо). Про це свідчать і оголошення в газеті. Продають. За досить солідні гроші. Щоб не лишитися в дурнях.

Психологія у переселенців особлива. Своя ж влада, а не іноземна інтервенція змусила їх покинути рідні хати, гаї і городи, повітря, яким дихали з колиски, схід і захід сонця. Навіть евакуація у війну в далекі казахські степи не була такою болісною, бо той біль втамовувався вірою у повернення. А тут — ніколи! Таке, чого не було в історії. То хоча б ближче... Але якби та сама влада була турботливіша і подбала про концерти, вистави, конкурси самодіяльних митців, дискотеку, тенісні корти тощо, тоді б і туга за рідними місцями не виливалась у «самодіяльність», через яку продаж цукру і горілки зріс за три роки у місцевому магазині вчетверо.

Становищем у селі, мешканці якого поспішають з оголошеннями про продаж і пошуки житла поближче до рідних місць і яке можуть швидко перекупити «нуворіші», серйозно заклопотаний голова Вінницької облдержадміністрації Анатолій Матвієнко. Проте рівнозначний його увазі серйозний опір чинять і вінницькі, і житомирські чиновники. Через житомирян іде фінансування. І саме вони повинні були б забезпечити коштами завершення будівництва об'єктів виробничої зони і соцкультоб'єктів, що припинило б зростання безробіття і тенденцію до виїзду. Але ті об'єкти не на території Житомирської області! Ось чому потрібне, на думку всіх, хто знає про це єдине в Україні РОЗПОЛОВИНЕНЕ СЕЛО, серйозне втручання міністерства і направлення коштів цільовим призначенням: «Нові Обіходи».

Іван ВАЛЬКО,
професор, доктор філософських наук;
Леся ЯХНО,
студентка Інституту журналістики Національного університету.

Урожай-97

«Голодній» ниві не бути щедрою

За час від збирання минулорічного врожаю й до сьогодні тисячі разів на всіх рівнях — від КСП до облуправління сільського господарства й продовольства — мовлено: на Одещині посуха «з'їла», принаймні, третину, а в низці районів і половину прогнозованого валового збору зерна. За умов, що склалися, навіть 20 центнерам збіжжя з гектара можна було, мовляв, радіти: подекуди збирали й по 5—6. Ех, клята посуха!

А в асоціації фермерських та кооперативних господарств «Мирне» в Балтському районі торік узяли по 41 центнеру зерна з гектара. Тобто у два-три рази більше, ніж сусіди. Що, обминула фермерські поля посуха?

— Якби обминула, то взяли б, певен, 60 або й більше центнерів, — каже Василь Степчук, голова правління асоціації. — І нас вона придавила.

Але чому тоді така різниця — 41 центнер і поряд 15—18? Василь Юхимович міг би перерахувати всі складові, так би мовити, протидії посусі. Та одну виділяє особливо: у грунт було внесено весь комплекс необхідних добрив, у тому числі рідкий карбамід. Якби поскупилися — лише програли б. Бо «голодне» поле щедрим не буває...

Дехто з нововлених керівників КСП чи фермерських господарств, а таких зараз чимало, бува допитується: «Та чи ж варта шкурка вичинки? Добрива занадто дорогі». У «Мирному» знають що почім і рахувати вміють. Так, за внесені на кожен гектар добрива довелося віддати 7—8 центнерів зерна, та все одно чиста прибавка склала десь центнерів 12—13. Така арифметика.

До неї, отієї арифметики, вдаються нині, схоже, у багатьох господарствах та районах області. Гіркий урок не минув безслідно. Бо у сприятливі роки, коли хтось і не вносив на поля поживи, то за рахунок природної родючості землі все одно одержував свої 20—25 центнерів зерна з гектара — і це задовольняло, таксяк можна було жити. А під час посухи у багатьох місцях зерновий клин виявився... нерентабельним. Тут уже є над чим замислитися! Чи не тому нині в область уже завезено мінеральних добрив у кілька разів більше, ніж на відповідний період торік? Азотних, а саме їх нині вимагає озимина, стачить на підживлення 400—450 тисяч гектарів. Себто, ними можна «нагодувати» майже весь зерновий пшеничний клин. І в Саратському, Кілійському, Комінтернівському, Овідіопольському, деяких інших районах цього прагнуть: уже придбали добрив більше, ніж за весь минулий рік, залучили до роботи максимум засобів, щоб підживити озимі, дати добрива під ярі.

Тане скрізь отак. В Ананьївському районі, як і торік, добрива купують та вносять лише окремі господарства. Те саме в Ширяєвському, Татарбунарському. Ці, та ще Біляївський, Березівський, Болградський райони ніяк не розрахуються з АТ «Облагрохім» за торішні добрива. То хто тепер даватиме їх у борг? А саме на це, схоже, тут сподіваються, бо коштів — кіт наплакав.

— Так звідки їм, отим коштам, узятися? — резонно зазначає голова АТ «Облагрохім» Віталій Борянський. —Не вносять добрив — недоодержують врожаю, мало реалізують продукції — мало отримують коштів. Зачароване коло. Не розірвеш його — нічого не зміниться. А проте нині для цього саме час —добрива значно подешевшали.

Справді, якщо позаторік за тонну аміачної селітри треба було віддати 1530 кілограмів пшениці, торік —1210, то нині 800 кілограмів. А прибавка, коли використати оті добрива розумно, може сягнути 2—3 тонн з гектара. Що, й така арифметика скупому не підходить?..

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеська область.

Який мірошник, такий і хліб

У 1990 році на Вінниччині налічувалося лише чотири колгоспні пекарні. Нині у кожному четвертому господарстві, як мовиться, печуть свої пироги.

Проте не у всіх хліб виходить такий смачний, як у селі Балабанівці Бершадського району. Тут зуміли оснастити пекарню сучасними технологічними лініями. Випікають не лише хліб і короваї, оздоблені зазвичай подільським орнаментом. Освоїли виготовлення декількох видів булочок і бубликів.

Секрет успіху тамтешні пекарі пояснюють просто: значною мірою, стверджують вони, все залежить від якості борошна. Мовляв, дякувати потрібно

Між іншим

не їм, а мірошникам. Такою подякою стало свято сільських мірошників (як з'ясувалось, існують цілі династії). Приурочене воно було до 350-річчя зведення у селі млина. На думку його організаторів — виконкому сільради і правління господарства, свято має стати традиційним.

Слід сказати ще одне. Балабанівський хліб не лише смачний. Для пенсіонерів (їх у селі більш як 200), учнів місцевої середньої школи, вихованців колгоспного дитсадка він ще й безплатний. Трудівники місцевого КСП також мають пільгу —купують його за половину вартості.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

За листом читача

Яблуня «поза законом»

Дерева — не люди, їм адвокат не належить. Навіть у разі засудження до... вищої міри. Втім, усе по черзі.

Двадцять п'ять років тому пенсіонерка Зінаїда Федосенко з Артемівська отримала п'ять соток під забудівлю. Була в Зінаїди Андріївни мрія — виростити сад, тож і засадила ділянку деревами, відступивши, за тодішніми нормами, на 2—3 метри від межі. Дерева в донецьких степах прижилися, росли й обдаровували людей плодами, і гадки не мали, що через двадцять років комусь заманеться норми посадки переглянути і переміряти.

«Сусідка подала до суду, начебто їй заважають наші дерева, дають тінь на її ділянку, — у розпачі пише до редакції читачка. — Але наша ділянка міститься північніше і ніякої тіні дати не може. У червні 1995-го відбувся суд, на якому суддя винесла рішення перенести наші 25-річні дерева за нормами 1992 року на 4 метри від межі, тобто спиляти їх.

Ми подавали скарги в Донецьк, у Київ — відповідь негативна. У листопаді 1995 року судовий виконавець з бригадою робітників у присутності дільничного інспектора приїхали і спиляли гілки шести дерев, спиляли виноград, залишивши голі стовбури. У травні 1996 року ті самі працівники у присутності наряду міліції приїхали і зрубали залишені стовбури під корінь. Коли настав час отримувати пенсію, я дізналася, що з мене вирахували 600 тисяч карбованців. Спиляли дерева, які я посадила без порушення закону, та ще й оштрафували за щось».

Можливо, на погляд професійного юриста букву закону в цій історії дотримано — через це вищі інстанції скаргу не задовольнили. А щодо духу, то чеховський «Вишневий сад» до програми юридичного вузу не входить. Тож і вийшло так, що пенсіонерка Зінаїда Федосенко, її дочка, інвалід II групи Ольга Ятченко і чотирирічна онучка Тетяна раптом стали порушницями закону. Та такими «злісними», що навіть перевантажений роботою суд знайшов час, щоб розглянути справу. Якщо у такий спосіб «третя влада» поводиться з деревами, то як же вона ставиться до людей?

Відповідь — у наступному листі. На Миколу Бережного з Краматорська в 1995-му було вчинено розбійницький напад. Злодії вдарили жертву сокирою, після чого привласнили авто, документи, особисті речі, гроші. Хвала і честь міліції, злочинців затримали і судили. Суд задовольнив позов Миколи Михайловича про відшкодування моральних і матеріальних збитків — у тодішніх цінах сума була 283 мільйони карбованців. Та «Задоволення» потерпілий отримав лише на папері, що й спонукало його взятися за перо.

«Хто ж мені виплатить ці гроші?» — запитує автор листа. — На підприємстві, де працюю, не отримав зарплату з липня 1996 року. А злочинці чого доброго, ще потраплять під амністію, якщо вже не потрапили. Вважаю, збитки мені повинна відшкодувати держава, коли вже не змогла захистити».

Пропозиція слушна: і ми платники податків і утримуємо за свій кошт усі три гілки влади. Логічно припустити, що й сама держава мусить нести матеріальну відповідальність — за неналежне виконання відповідних обов'язків. Утім, це лише теоретичні міркування. А на практиці Феміда йде шляхом наймудрішого оперу. І виявляючи гуманність до тисяч злочинців, із незрозумілою жорстокістю кидається знищувати «зеленого друга». А що, дерева — не люди...

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Фото з конверта

На знімку: Україна, Україна, україночка...

Фото В. КАЛИНИЧЕНКА.

Точка зору

Нове знущання над «чорнобильцями»?

Як відомо, Верховна Рада України 6 червня 1996 року прийняла Закон «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Начебто за логікою і з метою реалізації цього закону Кабінет міністрів України 20 січня цього року ухвалив Постанову «Про затвердження Порядку видачі посвідчень особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». З усього видно, йдеться про первісну видачу посвідчень, бо до цього часу ніхто їх не отримував. У одній з радіопередач фахівцями це вже було прокоментовано як безглузде рішення, що викличе величезні витрати, які слід було б спрямовувати на найголовніше — виплату зарплатні та соціальної допомоги громадянам. Та не тільки про нерозумні і неправомірні витрати йдеться, а й про гірше, зовсім неприпустиме— про наругу над більшістю «чорнобильців» тільки через те, що невелика кількість людей отримала свого часу посвідчення незаконно. Для розв'язання проблеми з цією категорією громадян є цілком законний шлях — судовий розгляд, що, правда, мабуть, довше, важче... Та чи може вважатися уряд урядом правової держави, коли він, щоб полегшити собі шлях, позбавитися марудності, стає на протизаконний шлях морального, соціального, громадянського утиску людей?

Як можна ганяти сотні тисяч людей, які чесно виконували свій обов'язок, за новими підтвердженнями тільки через те, що «благодійник»-уряд їх підозрює?

Найкраще було б відмінити незаконну урядову постанову.

Але, якщо вже так хочеться Кабміну, якщо всю соціальну чорнобильську політику не зможе він здійснювати без нових посвідчень, треба докорінно переробити недолугий документ так, щоб він набрав законного вигляду, не вів до наруги над масою людей, не створював їм безпідставно безліч незручностей.

Можливо, як додаток до постанови від 20 січня 1997 року, слід видати необразливу, чітку інструкцію спрощеного обміну законних, виданих у повній відповідності до чинного законодавства, старих посвідчень на нові.

Станіслав ДОВГАНЮК.

Київ.

Світлим рядком

Котиться, котиться оновлений вагон

Довелося мені якось їхати до Ніжина у незвичному вагоні електропоїзда. На фоні брудних і поламаних лав тут були інші — кольору кави з молоком зручні і міцні — з склопластику. Добрим словом згадала «Укрзалізницю», котра створила порівняно комфортні умови для пасажирів. Шкода тільки, що вагон той був єдиний на весь поїзд.

Цікаво, залізничники мають намір обладнати лавами з цього матеріалу всі вагони, чи обмежаться експериментом?

Ніна ЛУКАШУК.

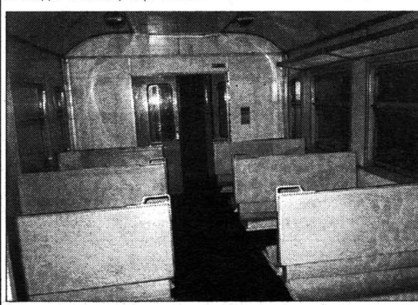
Чернігівська область.

З цим запитанням відділ листів «Голосу України» звернувся до начальника головного управління локомотивного господарства «Укрзалізниці» Володимира Кулешова.

— Ми, повірте, прагнемо привести вагони електропоїздів до належного стану, — сказав Володимир Петрович. —Та можливостей обмаль. На оновлення салонів потрібні величезні кошти, яких ми не маємо. До того ж, не всі пасажири здатні, як автор листа, оцінити наші старання зробити їх поїздку приємнішою і зручнішою.

Вагонів із лавами з склопластику поки що 10. Йде їхня апробація. Якщо експлуатація новинки буде визнана економічно вигідною, надійною — ми встановимо вироби в інших вагонах. До речі, виготовила їх львівська фірма «Вітатехнік», що спеціалізується на виробництві товарів із склопластику.

Іван СІРИК.

На знімку: той самий вагон.

Наболіло!

Що ж це за влада, коли на неї чхають?

Пишу вам про знущання, яке я, інвалід Великої Вітчизняної війни, терплю десятки років. Відтоді, як від присадибної ділянки моєї сім'ї відібрали 0, 14 га землі.

З порушенням законодавства її передали сусідові під забудову. Ще 1970 року на мої скарги не раз давали відповіді на кшталт: райвиконком скасував своє рішення про надання права на будівництво сусідові. За безпринципність, тяганину, необ'єктивність під час надання ділянки й недотримання генплану керівники села і сільради понесли адміністративну відповідальність.

І, зазначте, на цьому все закінчилося. Мій сусід добудував хату, а нашій сім'ї, зрозуміло, захоплену незаконно землю не віддав і досі. Тобто він нехтує закони і нахабно користується чужою землею.

То що ж це за влада, яка не може поставити на місце порушника?

Р. ЮЖДА.

Чортківський район Тернопільської області.

Тенденції

ХОЧЕШ БУДУВАТИСЯ — БУДУЙСЯ

«Шановна редакціє! Живемо ми в старих будинках на вулиці Потебні в Луцьку. Перебуваємо на квартирному обліку вже багато років. Деякі будинки зовсім старенькі. У міській раді не один раз обіцяли, що переселять нас у нові приміщення. А тепер кажуть, що держава не виділяє коштів на житлове будівництво... Грошей не маємо. Скільки чекати на нове помешкання, ніхто не знає. Що нам робити? Невже правда, що на нове житло не виділяють коштів? Але ж бачимо, що люди будуються!»

О. Приступа, В. Деркач, І. Симонік, А. Грищук — мешканці вулиці Потебні в Луцьку.

У редакційній пошті кілька листів, у яких мешканці обласного центру Волині цікавляться житловим будівництвом у місті. Наш власний кореспондент звернувся до начальника управління капітального будівництва Луцького міськвиконкому Володимира Яцюри з проханням прокоментувати ці листи.

—З 1992 року в Луцьку житлове будівництво в основному ведеться за рахунок коштів громадян. Державне фінансування справді призупинено, але наші будівельні організації працюють. Люди, які хочуть поліпшити своє житло і мають відповідні для цього кошти, об'єднуються в будівельні кооперативи. Торік, наприклад, у Луцьку збудовано з усіх джерел фінансування більш як 600 квартир. Це на 11 відсотків менше, ніж 1992 року. Але вже в нинішньому темпи житлового будівництва у нашому місті зростуть майже на 50 відсотків. Крім того, торік у місті було введено в експлуатацію басейн на чотири доріжки завдовжки 25 метрів у середній школі № 26, бібліотеку, приміщення юридичної консультації, нового магазину... Отож думаємо ми і про соціальну сферу. Ведеться в місті житлове будівництво за так звані змішані кошти, коли об'єднують свої зусилля організації та окремі громадяни. У Луцьку нині споруджують 15 багатоповерхових житлових будинків. Управління капітального будівництва планує ввести в експлуатацію майже 600 квартир цього року. Для індивідуальних забудовників виділено понад 500 земельних ділянок. Отже, є у людей кошти, щоб вести будівництво.

—Погоджуюсь: коли люди будуються, то мають на те гроші. Але далеко не всі. У старих будинках живуть переважно літні люди, які багато років чекають на поліпшене житло. А сьогодні втратили надію...

—Ця проблема існує. Але ми пам'ятаємо про людей, які живуть в аварійних старих будинках. І прагнемо поліпшувати їм житлові умови. Коли здають нове житло, міськвиконком одержує вісім відсотків квартир, до яких переселяються мешканці ветхих будівель, а також інші особи, які мають на те право. Сподіваємося, що значно більше лучан поліпшать свої житлові умови. В тому числі й ті, що мешкають на вулиці Потебні.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Освіта

Кішка, яка гуляє сама по собі

ЯК ВІДОМО, нове — це давно забуте старе. Ось і Міністерство освіти України не стало винаходити велосипед, а згадало про старий добрий екстернат.

У Радянському Союзі екстернатну форму навчання запровадили 1922 року, але з появою заочної форми її поступово витіснили на задній план. Працююча молодь не поспішала одержати диплом достроково. Та й від додаткової відпустки, яке надавали підприємства на період сесії, важко було відмовитися.

Згадали про екстернат лише в період перебудови, коли держкерівництво спрямувало погляди в бік «загниваючого» Заходу. Здмухнули пилюку, але практично не довели до кінця хорошу ідею його відновлення, затвердивши цю форму лише в 11 вузах імперії. На всій території України лише один вищий навчальний заклад мав такий привілей — Київський державний університет. Із семи спеціальностей, за якими навчалися екстерни (студенти), шість стосувалися політпропаганди. Не складно зрозуміти, кому вручали дипломи про другу, третю, четверту і т. д. вищу освіту.

Трудноші з державним фінансуванням освіти змусили згадати про екстернат. 8 грудня 1995 року, оновлений за європейським зразком (чого ще, до речі, не встигли зробити російські колеги), екстернатний метод навчання було нормативно затверджено Міністерством освіти України.

Паростки капіталізму починають проростати і в наших студентських аудиторіях: скасування вечірньої форми оволодіння знаннями, мораторій на студентські стипендії тощо. Всі ці нововведення пов'язані, з одного боку, з фінансово-економічними труднощами української школи, а з другого боку — з коригуванням менталітету в руслі: «Я вчусь, щоб працювати та заробляти».

Міністерські законодавці освітньої моди визнають, що грошей на обігрів, освітлення та утримання в належному стані бюджетних альма-матер у них немає. Зароблене нелегкою викладацькою працею виплачується вкрай нерегулярно... Болюче питання «де взяти гроші?» змушує проводити перебудову навчального процесу співмірно до потреб народно-господарського комплексу країни в кваліфікованих спеціалістах та фінансових можливостей держбюджету.

Як повідомив заступник міністра освіти Віталій Бабак, відомо, що складання вступних, поточних та випускних іспитів на екстернатній формі навчання буде платне. Розцінки на освітні послуги встановлюватиме кожний навчальний заклад індивідуально. Сьогодні цю ідею втілено в 35 вищих навчальних закладах (3—4 рівні акредитації), 15 технікумах та училищах (1—2 рівні акредитації), розміщених по всій території України, без будь-яких регіональних пріоритетів.

Що ж матиме від запровадження нової старої форми навчання студент? За словами одного з розробників Положення «Про організацію екстерната у вищих навчальних закладах України» Якова Балюбаша, багато що. По-перше, цілком очевидно, що до навчання прихильно ставляться люди різного віку — віковий ценз для екстерну відсутній. По-друге, одержати диплом за бажанням можна у найкоротший термін — за рік. Якщо такого прагнення знань у студента не спостерігається, він може очікувати його пришестя і десять років: часовими рамками екстернат не обмежується і каральних заходів (відрахування) до «любителів тривалих польотів» не застосовує.

Основна мета запровадження екстернату — скорочення термінів перекваліфікації спеціалістів, які мають «непрофільну» вищу освіту.

Екстерн у перекладі з латини означає «сторонній». Студенти, які обирають для себе екстернатну форму навчання, в певному розумінні будуть у вузах сторонніми — як та кішка, що гуляє сама по собі. Пільги, передбачені законодавством для студентів-робітників та службовців, які навчаються у вищих навчальних закладах, на екстернів не поширюються.

Ольга ВАУЛІНА.

Англійська плюс загальнолюдська

***А**НГЛІЙЦІ Рон та Дженні Норс з Челтенхему (графство Глостершир) приїхали до Києва вперше. Рон —перекладач, а Дженні — вчителька, обидва працюють у Червоному Хресті та інших благодійних організаціях. Зараз подружжя читає лекції на факультеті лінгвістики Національного технічного університету України (київський «політех»).*

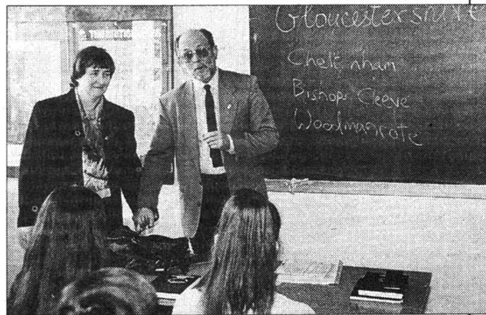
Вони подарували студентам комплект англійських підручників для вивчення курсу «технічний переклад» —з хімії, математики, фізики, інших дисциплін. Вони також зібрали і надіслали до дитячих будинків Києва м'які іграшки та книги.

— Нашу поїздку організував доброчинний фонд, що ось уже 25 років відправляє добровольців-експертів з економіки та освіти на допомогу молодим країнам, —розповідає Рон Норс. — Ми прагнемо допомогти вашим дітям досконало вивчити англійську мову, а також більше дізнатися про Велику Британію. На нас справили велике враження відмінні знання студентів, їх наполегливість, ентузіазм.

Вражає також високий професіональний рівень викладачів, які разом з деканом Юрієм Височинським змогли організувати чудове навчання, оснастити лабораторії найсучаснішим обладнанням. І це за неймовірно тяжких економічних умов!

Вікторія РИБАЛКО.

На фото: Рон та Дженні Норс на лекції у київському «політеху».

Пролітаємо...

SOS!

Рік тому учасники ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи міста Фастова об'єдналися в будівельний кооператив «Дзвони Чорнобиля», щоб спорудити собі житло. Планували збудувати комплекс на 263 квартири, який дав би змогу ліквідувати квартирну чергу «чорнобильців» у Фастові.

Сподіваючись отримати від держави законний кредит на будівництво, вирішили одразу розпочати роботу. Власним коштом виготовили проектно-кошторисну документацію, розчистили і підготували майданчик, завезли деякі будматеріали... Загалом виконали десять відсотків необхідних робіт.

Будівництво радо вітали представники владних структур — від депутатів Фастівської міськради до народних депутатів України, обіцяли всіляку підтримку, але далі справа не пішла. Міністерство із надзвичайних ситуацій переказало фастівцям 400 тисяч гривень, однак за призначенням вони не потрапили. Будівництво практично припинили, бо особисті кошти, які люди вклали у справу, вичерпалися.

Голова кооперативу Іван Павловський зазначив, що до цієї організації входять лише ліквідатори І-ІІ категорій, а також сім'ї учасників бойових дій в Афганістані.

Нагадаємо, що йдеться не про пряме фінансування, а про кредит, який відповідно до законодавства про соціальний захист «чорнобильців» частково має погашати держава (кредит на житло «ліквідаторів» І категорії —на 50 відсотків, для II категорії — на 25).

До речі, проект кооперативу «Дзвони Чорнобиля» в Мінекономіки ухвалено «пілотним» проектом будівництва житла в Україні. Проте через неузгодженість дій виконавчих структур цей «пілотаж» може стати ризикованим.

Тамара ГРАБОВСЬКА.

На фото: Іван Павловський.

13 копійок — на одну хвору душу

56 копійок у день на харчування і 13 копійок — на лікування одного хворого виділяють сьогодні у психіатричних лікарнях Донеччини. За словами голови комісії обласної ради з питань охорони здоров'я Володимира Гусака, який приголомшив наведеними цифрами, керівники згаданих закладів через брак коштів погрожують виписати усіх пацієнтів з лікарень.

Медицина

Важко в лікуванні, легко в раю?

***П**РОЕКТОМ держбюджету України на 1997 рік на медицину передбачено виділити 3,3 млрд. грн. В той же час лише ліки за пільговими рецептами (ветеранам війни, «чорнобильцям» і т. д.) за найскромнішими підрахунками обходяться в 2,8 млрд. грн. Безкоштовна стоматологічна допомога обійдеться в 1,2 млрд. Про це повідомив журналістів на прес-конференції міністр охорони здоров'я України Андрій СЕРДЮК.*

У світлі лютневих рішень Кабміну перелік платних ескулапових послуг буде істотно доповнено. Не варто, щоправда, дуже засмучуватися з цього приводу: хоча, за словами міністра, обсяг платних медичних послуг поки що становить не більше ніж 3 відсотки, насправді ж уже немає такого приводу, щоб в лікарні відправитися без гривні в кишені.

Особисто мене дивує інше: чому в офіційних документах все це скромно обізвали «добровільною компенсацією». Виявляється, хочу — компенсую, не хочу — лікуюсь безкоштовно?

Схоже, принцип «сам собі лікар» (дантист, акушерка, уролог) в Україні набуває прямого і всім зрозумілого змісту. Минулого року майже 2,5 тисячі дітей з'явилося на світ не в пологових будинках — або швидка не доїхала, або жінки самі відмовилися від послуг лікарів. Рекордною кількістю таких пологів відзначилися Кіровоградська та Одеська області (в останній поза лікарнями народилося 170 малюків). «Якщо у вас немає грошей — допомоги вам не бачити...»

Але, як показує практика, навіть за гроші ви не завжди зможете одержати те, чого хочете. Може статися так, наприклад, що в аптеках ви навіть за великі гроші не знайдете

потрібних ліків. Хіба що за дуже великі...

Із 5300 аптек об'єднання «Укрфармація» понад 2 тисячі вже приватизовано (на Вінниччині всі 280 аптек —приватні), а як відомо, реалізовувати наркотичні речовини та прекурсори мають право лише державні аптеки. В результаті три тижні тому особистим розпорядженням міністр охорони здоров'я змушений був відкрити мобілізаційні аптечні запаси у Вінницькій області — адже без цих препаратів неможливо провести жодної операції...

У зв'язку з цим і вирішено було зберегти частину некомерційних аптек, об'єднавши їх у державну акціонерну компанію «Ліки України». Постанову Кабінету міністрів про її створення нині доопрацьовують у міністерстві.

Незважаючи на те, що Міністерство охорони здоров'я було єдиним відомством, якому в проекті бюджету на 1997 рік не «урізали пайку», говорити про підвищену увагу можновладців до самопочуття народу було б перебільшенням. І мова навіть не про фінанси... Сьогодні чекають своєї черги кілька «медичних» законів, і, схоже, чекати їм доведеться ще довго. Третій рік у парламенті лежить закон про трансплантації, який покликаний «легалізувати» операції з пересадки людських органів (поки що це здійснюється на підставі відомчих документів). Щорічно такої операції в Україні потребують кілька тисяч чоловік: 2,5 тисячі — в пересадці нирок, 1,5 тисячі — печінки, 1 тисяча — серця.

Прийняття нового закону дасть можливість Україні ввійти до Асоціації трансплантології, до Європейського реєстру тих, хто потребує операції, і отримувати потрібні для пересадки органи із будь-якої європейської країни.

Відомі випадки, коли пацієнти, які потребують таких операцій, їхали в зарубіжні клініки, не знаючи, що там законодавство забороняє використовувати «вітчизняні» нирки чи печінку для пересадки іноземним громадянам... А в Україні лікаря, який взяв органи у живої (хай навіть помираючої) людини, можуть судити за відповідною статтею КК.

Ганна РОМАНЦОВА.

На знімку: міністр охорони здоров'я Андрій Сердюк.

Ювілеї

Відроджена з попелу, чи не зникне знову?

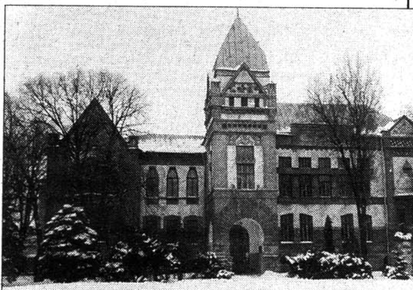
У ЧЕРНІГОВІ відзначили 120-річчя державної обласної універсальної наукової бібліотеки імені Володимира Короленка.

1877 року зусиллями старшого помічника правителя канцелярії губернатора Чернігова Олександра Тищинського та його однодумців було засновано громадський бібліотечний заклад. Його тогочасне зібрання налічувало всього-на-всього 564 книги, що надійшли з приватних книгозбірень. Сьогодні у бібліотечних фондах — майже 800 тисяч видань, її послугами користуються 32 тисячі читачів, щодня бібліотекарі обслуговують 700-1000 відвідувачів.

Заклад культури, незважаючи на популярність і необхідність, неодноразово потрапляв у немилість властей. 1909 року наказом губернатора бібліотеку закрили, бо в ній виявили літературу, як сказано в тодішніх документах, з «ідеями негативного ставлення до основ державного ладу», зокрема книги А. Франса «Острів пінгвінів», Стендаля «Червоне і чорне» тощо. 1931 року кількох працівників бібліотеки арештовують як контрреволюціонерів за діяльність гуртка «Друзі книг». Не обминули колектив і репресії 1937 року.

Цікаво, що гітлерівці вже 16 вересня 1941 року відновили спалену бібліотеку, і невдові в ній зберігалося 189 тисяч видань, які знову було втрачено під час визволення Чернігова.

— Державна обласна універсальна наукова бібліотека імені Володимира Короленка сьогодні теж переживає не найкращі часи, — зазначив на урочистостях з нагоди ювілею її директор Петро Грищенко. — Але попри все вона працює і залишається методичним центром для 900 бібліотек області. Сподіваюся, що гірка доля обмине книгозбірню і цього разу.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

На знімку: бібліотека імені В. Короленка.

У номер

● *Севастополь*

Сім футів під кілем!

Україна — морська держава з могутнім військовим флотом — таким був лейтмотив більшості виступів на урочистому засіданні у Севастополі з нагоди п'ятої річниці створення Військово-морських сил України.

Відроджений флот розпочинався лише з двох десятків офіцерів-патріотів, членів Оргрупи ВМС України. Нині він має близько 30 бойових кораблів, 50 допоміжних суден, 80 літаків і вертольотів, берегові війська, морську піхоту, інші частини різного призначення, що дислокуються в Ізмаїлі, Одесі, Миколаєві, Очакові, Донузлаві, Феодосії і головній базі — Севастополі. Кораблі українського флоту беруть участь у багатьох міжнародних маневрах, далеких плаваннях, а також охороняють південні морські рубежі нашої держави.

● *Чернівці*

СБУ обігріє сиріток

Рада офіцерів, що діє при управлінні Служби безпеки в Чернівецькій області, вирішила опікуватися десятьма хлопчиками і дівчатками, що навчаються в школі дітей-сиріт обласного центру. Підрозділ виділятиме кошти на те, щоб їхні вихованці були одягненими й нагодованими, нормально розвивалися, змогли продовжувати навчання після завершення школи.

Нещодавно ці діти побували на гостинах у СБУ, де їм розповіли про будні підрозділу, нагодували та дали можливість постріляти в тирі.

На Буковині, на жаль, цей добрий приклад поки що не має послідовників.

● *Запоріжжя*

Реабілітовано не всіх

Прокуратурою області та управлінням СБУ розглянуто 566 кримінальних справ щодо реабілітації жертв політичних репресій в Україні. З 744 осіб реабілітовано 314. Щодо решти, повідомляє прес-центр прокуратури області, прокурор відмовив у реабілітації. В основному це кримінальні справи про поліцаїв, старост та інших зрадників під час Великої Вітчизняної війни.

Загалом у Запорізькій області переглянуто 12675 архівних кримінальних справ щодо 14692 осіб. Прийняті рішення про невинність 9572 чоловік.

● *Хмельницький*

Грузинським юнакам — український вишкіл

Урядова делегація, очолювана головою Державного департаменту охорони кордонів Грузії Валерієм Чхеідзе, відвідала Хмельницький.

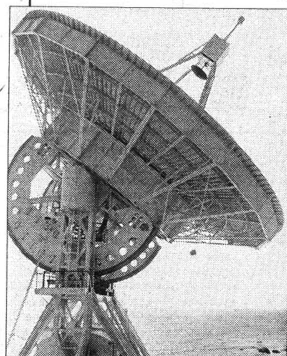
Гості з сусідньої дружньої держави вивчали можливості поглиблення культурних, економічних та ділових стосунків між Грузією та чарівним краєм України —Поділлям. З особливим інтересом військові та політики Грузії ознайомилися з організацією навчального процесу в Хмельницькій академії прикордонних військ України. Гості високо оцінили систему вишколу майбутніх прикордонників, фаховий рівень професорсько-викладацького складу. Оскільки Грузія не має такого військового навчального закладу, було досягнуто домовленостей між сторонами про направлення в Україну грузинських юнаків для підготовки у прикордонні війська своєї держави.

Позаземне

Над нами — спільне небо

НА БАЗІ Кримської астрофізичної обсерваторії мають намір створити Міжнародний науково-дослідний астрономічний центр.

Кримська астрофізична обсерваторія — унікальна науково-дослідна установа. Тут проводять дослідження Сонця, небесних тіл Сонячної системи, різноманітних процесів у нашій галактиці, штучних супутників Землі, руху материків тощо. Наприклад, нині в обсерваторії тривають спостереження за кометою Хейла-Боппа, яку чи не кожен бачив на зоряному небі на власні очі, беруть участь у міжнародних космічних експериментах не тільки шляхом наукових розробок, а й завдяки власній виробничій базі унікальної оптики.

За переконанням міністра України у справах науки і технологій академіка Володимира Семиноженка, вчені світу, особливо країн СНД, мають право і повинні користуватися унікальними науковими об'єктами для досліджень. До речі, ще одна істотна перевага перетворення Кримської обсерваторії на Міжнародний центр: її фінансуватимуть спільно всі країни, які користуватимуться цією науковою базою. Сьогодні фінансування обсерваторії здійснюється винятково з державного бюджету країни.

Нині, повідомили у прес-службі Міннауки, фахівці Міністерства та головної астрономічної обсерваторії НАН України готують проекти відповідних офіційних документів. За попередніми прогнозами, ці проекти уже можна розглянути на наступному засіданні членів Міждержавного комітету з науково-технологічного розвитку країн СНД, що відбудеться в травні в Алмати і який очолює український міністр у справах науки і технологій.

Пам'ять

Забуте ім'я повертають земляки

У Брусилові, на місці, де колись стояла хата Огієнків, уже втретє зібралися гості з різних куточків України — тут відбулися мітинг і панахида по видатному вченому і релігійному діячеві. Академік Анатолій Погрібний вручив дипломи новим лауреатам премії імені Івана Огієнка. Урочистості увінчалися виступами народних талантів.

А напередодні у Житомирі пройшла Всеукраїнська науково-практична конференція «Іван Огієнко і утвердження гуманітарної науки й освіти в Україні». Серед тих, чий виступ особливо зацікавив, — правнучка Огієнка, доцент із Києва Алла Марушкевич, яка написала уже дисертацію про прадіда. Конференція закликала домагатися повернення епістолярної спадщини Івана Огієнка в Україну.

Ученому-землякові присвятили весняну виставку житомирські художники і юні вихованці художньої студії міського центру дитячої творчості.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Подарунок від армійського друга

Шістдесятирічному черкащанину Григорію Волосовському надійшла з Алмати цінна бандероль — Президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв надіслав йому свою книгу «На порозі у XXI століття» з теплим дарчим написом.

Звідки знає глава великої держави скромного робітника цукрорафінадного комбінату? Історія проста. Майже 37 років тому двоє хлопців — один із Казахстану, другий з України — служили в одній роті залізничних військ у Тюмені. Їх ліжка в казармі стояли поруч, разом працювали на прокладанні під'їзних колій. Коли Григорій збирався на «дембель», Нурсултан подарував йому своє фото з написом: «1961 рік. Рота твоїх побратимів». Хіба міг думати тоді рядовий Волосовський, що міцно тисне на прощання руку не тільки молодшому сержантові Назарбаєву, а й майбутньому Президентові дружньої держави?!

Минули роки й довго не наважувався Григорій Степанович нагадати про давню службу, тяжкі солдатські будні Нурсултану Назарбаєву. А коли все-таки надіслав коротенького листа — відразу одержав від Президента приємний сюрприз... Колишній молодший сержант добре пам'ятає Григорія і зичить йому, усій його родині та Україні добра і щастя.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Провінція

Все минає, але музика вічна

Дитяча музична школа імені Н. А. Римського-Корсакова у Миколаєві — одна з найстаріших в Україні. В цьому році їй виповнюється 105 років. На денному та вечірньому відділеннях тут навчаються за 10 спеціальностями 700 учнів. У школі дві концертних зали, 35 навчальних аудиторій, велика нотна бібліотека та фонотека. Постійно проходять художні виставки та творчі зустрічі з авторами праць. Шкільний музичний лекторій поширив свою аудиторію та фактично став праобразом майбутньої дитячої філармонії в місті.

Сьогодні у дитячих музичних школах, середніх та вищих навчальних закладах Миколаєва та області працюють більш як 250 колишніх учнів школи.

На знімку: у класі флейти учень 2-го класу Павло Запоточний та викладач Валентина Загорська.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ-Укрінформ).

Репетиція фіналу

Футбол

Чемпіонат країни з футболу. Вища ліга. 19-й тур.

«Кривбас»—«Ворскла». 1:1. 8000. 1:0 Плотко, 2, 1:1 Богатир, 86. На 76-й хвилині Плотко не реалізував пенальті. **«Торпедо»—«Прикарпаття». 1:1.** 8000. 0:1 Зав'ялов, 17, 1:1 Сторчак, 49, з пенальті. **«Нива» Т—«Чорноморець». 2:0.** 5000. 1:0 Парфенов, 15, у власні ворота, 2:0 Панкратьєв, 58. **«Шахтар»—«Дніпро». 1:0.** 18 000. Ателькін, 41. **«Кремінь»—ЦСКА. 0:2.** 7000. 0:1 Борисенко, 66, 0:2 Мізін, 76. **«Карпати»—«Металург». 1:0.** 2500. Дудник, 54. **«Таврія»—«Зірка-НІБАС». 1:0.** 700. Гайдаш, 67. **«Динамо»—«Нива» В. 2:0.** 4000. 1:0 Ребров, 16, з пенальті, 2:0 Шевченко, 54.

	В	Н	П	М	О
Динамо	14	2	2	42-11	44
Ворскла	10	6	3	31-16	36
Дніпро	9	7	2	33-14	34
Шахтар	10	4	4	32-16	34
Чорноморець	10	2	7	26-21	32
Карпати	8	4	7	21-18	28
Зірка-НІБАС	9	1	8	18-22	28
Таврія	7	5	7	21-23	26
ЦСКА	7	4	7	17-17	25
Нива Т	7	3	8	17-20	24
Металург	6	4	8	23-27	22
Прикарпаття	5	4	10	19-32	19
Торпедо	5	3	10	15-27	18
Кривбас	4	4	11	15-32	16
Кремінь	4	3	12	18-35	15
Нива В	3	4	12	11-28	13

Лідер серед бомбардирів — Сергій Ребров («Динамо») —15 м'ячів.

Цей тур у багатьох відношеннях був цікавий. Кілька подій надавало йому додаткову інтригу. Насамперед увагу привертав поєдинок у Донецьку. Він був своєрідною репетицією наступного фіналу Кубка країни.

У першому таймі йшла рівна боротьба. Але все-таки певна ініціатива була на боці «Шахтаря». Перед самою перервою йому вдалося забити гол, який був єдиний у зустрічі. Гравець національної збірної Михайло Старостяк пробив штрафний із правого флангу. Одночасно стрибнуло багато гравців. Скупчення було велике. І воротареві Іллі Близнюкові все одно не вдалося б дотягнутися до м'яча. А прудкішим виявився Сергій Ателькін, який влучно пробив головою в нижній кут.

«Дніпро» одразу кинувся відігруватися. Атакував він настирливо і після відпочинку. Але десь з 50-ої хвилини «Шахтар» знову взяв справи у власні руки. Було в нього кілька шансів подвоїти рахунок. Але той же Ателькін влучив у штангу.

Гра наближалася до завершення, і дніпропетровці провели стрімку контратаку. Геннадій Мороз зробив фланговий прострiл. Воротар гірників Дмитро Шутков кінчиками пальців торкнувся м'яча (підкреслюємо цей факт). Той відскочив до Варлаама Кіласонії і він пробив влучно. Однак арбітр Василь Мельничук із Сімферополя не зарахував взяття воріт, бо Михайло Овчар — боковий суддя — підняв прапорця, фіксуючи положення «поза грою». У кого? Однак утримаємося від оцінок ситуацій. Це компетенція ПФЛ.

Невдачі у Тернополі зазнав «Чорноморець». Шкода Дмитра Парфенова, який, намагаючись розрядити обстановку біля власних воріт, пробив і влучив у «дев'ятку». Горе та й годі.

Другий гол у ворота одеситів було проведено після удару здалеку литовського легіонера Ігоря Панкратьєва. Ситуація банальна: воротар гостей Сергій Долганський не втримав у руках мокрого м'яча.

Київський матч привертав увагу насамперед через те, що напередодні поширилася чутка про консультантство у вінницькій «Ниві» відомого російського тренера, ветерана-торпедівця з Москви Валентина Козьмича Іванова. Все підтвердилося. Пан Іванов був присутній на матчі. Не знаємо, чи то вже його вплив, чи ні, однак вінничани чинили відчайдушний опір лідерові. Самовіддано діяв їхній голкіпер Олег Остапенко. Активністю відзначалися в'юнкі півзахисники Олексій Рябцев та Павло Паршин. До речі, вони — вихованці школи київського «Динамо». Навчалися у групі Володимира Онищенка.

Утім, лідер із характерною для нього солідністю і впевненістю здобув чергову перемогу.

Наступний тур у вищій лізі відбудеться в четвер, 10 квітня.

В. Б.

Першість країни. Перша ліга. 29-й тур. «Металіст»—«Поліграфтехніка». 0:0. ФК «Черкаси»—«Металург» Н. 3:0. Романенко, 7, Бакалов, 32, Яремчук, 55. **«Буковина»—«Динамо-2».** 2:0. Жабинський, 47, Шпирнов, 72. **«Кристал»—ЦСКА-2. 0:1.** Гогіль, 70. **«Зоря»—«Хімік» С. 0:1.** Бабенко, 81. **«Сталь»—«Металург» Д. 4:1.** Моргунов, 6, Плотников, 46,66, Плахотін, 76 —Солодкий, 57. **«Волинь»—«Нафтовик». 3:1.** Федюков, 24, Первак, 27, Панченко, 44 — Задорожний, 72, з пенальті. **«Верес»—«Явір». 0:0. СК «Миколаїв»—«Шахтар». 1:0.** Бугай, 74. **СК «Одеса»—«Металург» М. 1:1.** Войников, 58 — Підліснuй, 43. **«Поділля»—ФК «Львів». 1:0.** Лохмай, 50, з пенальті. **«Хімік» Ж—Закарпаття. 0:0.**

«Металург» Д — 66 очок, «Волинь» —62, «Нафтовик», «Динамо-2» — по 55, «Сталь» — 54, «Металург» М —53, СК «Миколаїв» — 52, «Буковина», «Поліграфтехніка» — по 46, «Хімік» С — 45, «Зоря» —42, ФК «Львів» — 41, «Металург» Н, «Явір» — по 40, СК «Одеса» — 35, «Верес», «Хімік» Ж — по 32, «Кристал», «Шахтар» — по 29, «Закарпаття» — 28, ЦСКА-2 — 27, «Металіст» — 26, «Поділля» — 23, ФК «Черкаси» — 18.

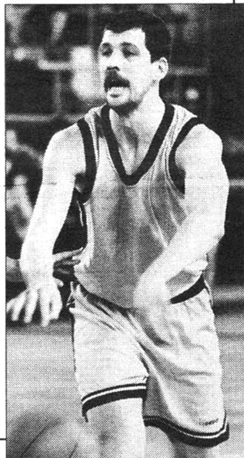
Після свят наступають... свята. Але вже в інших...

Баскетбол

Либонь, і не думали спортсмени клубу «Денді-Баскет», що вже наступного дня після їхньої дзвінкої перемоги над чемпіоном і лідером »Будівельником-Хордою» (107:102) у турнірі суперліги їм доведеться засмутитися...

—Наша команда, — розповідає менеджер клубу ЦСКА-«РІКО» Аркадій Шафранський, — до поєдинку з «Денді» поставилася з особливою серйозністю і відповідальністю. Як кажуть, із палаючими очима грали всі, хто виходив на майданчик у складі армійців. Першу половину з перевагою в очко-два вів наш суперник. Але після великої перерви умови диктували вже ми. Наш головний тренер Анатолій Ніколаєв залишився задоволений діями підопічних. Але все ж віддав належне Олегові Рубану, який на старті зустрічі зазнав травми, однак майданчика не залишив. В ударі був Дмитро Сніжко, порадувавши результативністю...

У цього матчу було особливе підгрунтя. Адже вісім гравців ЦСКА раніше виступали в «Денді». Зрозуміло, вони з потрійним завзяттям прагнули довести свою перевагу. І домоглися свого. ЦСКА-«РІКО» виграв — 111:105 (54:57). Показники переможців такі: Рубан — 23 очки, Євстратенко — 15, Сніжко — 32, Половко — 7, Гальонкін — 21, Полторацький — 2, Харчинський —13, Рижик, Яценко; переможених — Мурзін —25, Базелевський — 20, Брянцев —2, Корабльов — 5, Козоріз — 5, Савченко — 16, Шливанчанин — 21, Зубрицький — 10, Савич.

Чотири місяці очолює клуб його новий президент Ігор Пуришев, і справи в колективі значно поліпшилися. Разом із своїм заступником, видатним у минулому українським баскетболістом Геннадієм Чечуро вони утворюють потужний творчий тандем. Із особливим натхненням працює головний тренер Анатолій Ніколаєв —знаний і авторитетний фахівець.

До речі, напередодні ЦСКА-«РІКО» легко виграв у запорізького клубу «Феро» — 114:94.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: грає армієць Олег Рубан — відмінний майстер і випробуваний боєць.

Фото Миколи БОЧКА.

Людина — друг худоби?

Торік на Хмельниччині, Прикарпатті, Буковині за ігнорування законодавства про охорону праці було притягнуто до кримінальної відповідальності лише одну-дві посадові особи

МАЙЖЕ ЩОДНЯ в територіальні органи Держнаглядохоронпраці надходить інформація про нещасні випадки з людськими жертвами. Це набуває ознак національного лиха. Вибухи та обвали на шахтах, затоплення суден, падіння літаків, аварії на виробничих об'єктах, трамвайних коліях, автошляхах. Лише від нещасних випадків, що сталися при виконанні трудових обов'язків, торік на Хмельниччині загинуло 62 чоловіка, на Тернопіллі — 44, Івано-Франківщині —36, Буковині — 18. Тим часом дуже рідко хтось із посадових осіб несе кримінальну відповідальність за порушення законодавства про охорону праці, які призвели до загибелі та каліцтва людей.

25 травня в кінці зміни 36-річна робітниця складу сторожинецького «Коопзаготпрому» (Буковина) Стефанія Косован разом з іншими прибирала територію. Завантажуючи сміття в ковш трактора, вона була смертельно травмована однією із залізобетонних плит огорожі. Як з'ясувалося, плита впала тому, що ніхто з відповідальних осіб не здійснював технічного огляду цієї споруди з дня її монтажу, а отже її не було закріплено тоді, коли почав просідати фундамент.

24 липня на Хмельницькій АЕС проводилася підготовка до пуску 1-го енергоблока після планового ремонту. Під час зняття заклинок з імпульсних запобіжних клапанів стався потужний викид пароводяної суміші. Був смертельно травмований 47-річний слюсар Анатолій Власов. За висновками членів комісії, яка проводила спеціальне розслідування, трагедія сталася через недбальство персоналу станції і, зокрема, її головного інженера. Щоправда, сам головний інженер, який був звільнений з роботи ще до описаних подій, стверджує, що розслідування проведене неякісно. На його думку, винних у загибелі А. Власова треба шукати не на станції, а в інспекції з нагляду за ядерною безпекою Мінекобезпеки.

Так чи інакше, але Сторожинецька районна та Нетішинська міська прокуратури не знайшли підстав для притягнення до кримінальної відповідальності посадових осіб, з чиєї вини загинули люди. Отже, винних немає?

18 жовтня біля дверей майстерні Лановецького цукрозаводу (Тернопільщина) було знайдено тіло загиблого робітника В. Пасеки, якому ледве виповнився 21 рік. Комісія із спеціального розслідування, створена територіальним управлінням Держнаглядохоронпраці, дійшла висновку, що причиною нещасного випадку могло бути ураження електричним струмом. Між металічними одвірком і дверима, біля яких знайдено труп, було прокладено тимчасовий електроосвітлювальний провід напругою 220 вольт, ізоляція якого мала пошкодження. Останнє слово залишалось за судмедекспертизою, яка мала або підтвердити, або спростувати цей факт. На жаль, прокуратура Лановецького району не вжила необхідних заходів, аби встановити причину смерті хлопчини: потерпілого було поховано без судмедекспертизи.

Ця обставина дає привід для різних здогадок, які не додають честі тим, хто повинен дбати про дотримання законності. Навіть коли помирає від хвороби літня людина, її тіло направляють на судмедекспертизу, а тут на виробництві знаходять мертвим молодого хлопця, і прокуратура палець об палець не вдарила, аби встановити, чому обірвалося його життя. Більше того, райпрокуратура вилучила з підприємства речовий доказ — відрізок пошкодженого дроту, але... на технічну експертизу не направила. Натомість прийняла постанову про відмову в порушенні кримінальної справи в зв'язку із відсутністю складу злочину.

Філософи кажуть, що для того, аби зробити висновки, цілком достатньо і трьох фактів. Факти перед вами, шановні читачі. Різні регіони, підприємства, обставини, навіть пори року. Описані події об'єднують лише причини і результат.

У грудні 1995 року на тваринницькій фермі селянської спілки «Раранча» Новоселицького району (Буковина) загинув слюсар Дмитро Шунарський (до речі, дуже добросовісна і працьовита людина, яка поєднувала роботу в господарстві із обов'язками церковного старости, батько двох неповнолітніх дітей, одна —інвалід дитинства). Як показало спеціальне розслідування, причиною нещасного випадку стали порушення нормативних актів з охорони праці, які допустила інженерно-технічна служба господарства. На чотирьох посадових осіб спілки державний інспектор наклав штрафи. Через місяць голова спілки «Раранча» Микола Лупул на засіданні ради Чернівецької державної інспекції охорони праці (ДІОП) прозвітував, що заходів вжито. Однак, як з'ясувало повторне обстеження, проведене через півроку, інформація керівника не відповідала дійсності. Тоді на господарство наклали штраф. Проте і це не вплинуло: неполадки, які спричинили загибель людини, як були, так і залишились. 15 листопада заступник начальника чернівецької ДІОП оштрафував голову спілки, а матеріали перевірки направив до прокуратури району. Через кілька днів на спільному засіданні Чернівецької ДІОП постійно діючої комісії облуправління сільгоспроду та обласної ради профспілки працівників АПК з питань безпеки праці, на яке, до речі, незважаючи на запрошення, ніхто з Новоселицької прокуратури не прийшов, працівники інспекції поцікавились у керівника господарства, як виконуються вже відомі нам рішення. «Майже все виконано...» — запевнив той. Наступного дня автор цих рядків разом із начальником інспекції та державним інспектором приїхали в господарство. Керівник спілки знову лукавив: із восьми заходів, намічених комісією майже рік тому, чотири тут ніхто навіть не думав виконувати.

«Недавно в одній із селянських спілок через недбальство її голови загинув слюсар із трудомістких процесів. Можливо, цього керівника і потрібно було притягти до криміналу, але в господарстві, яке він очолює, найкращі показники... На відміну від інших КСП, тут збережено поголів'я худоби, а нетелів утримують більше, ніж раніше... І потім, цей голова очолює ще й раду КСП району... Який би я мав вигляд, якби порушив проти нього кримінальну справу?» — якось зізнався мені один з прокурорів.

Схоже, що не тільки в КСП та селянських спілках, а й у прокуратурі на першому місці — не люди, а... худоба.

Василь СОПІЛЬНЯК.

Хмельницький.

ДИРЕКЦІЯ ФЕСТИВАЛЮ "ЧЕРВОНА РУТА"
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

"ЧЕРВОНА РУТА"

V ювілейний всеукраїнський фестиваль

Харків

27 квітня - 7 травня Театр опери та балету
9 травня - 11 травня Площа Свободи

акція підтримки молодих українських талантів
огляд творчих сил з усіх регіонів країни
презентація новітньої національної музики
відкриття нових зірок

Київ

25 травня Майдан Незалежності
заключний гала-концерт до Дня міста
тільки живий звук
унікальна сценічна конструкція
технічне забезпечення найкращих світових фірм

ВХІД НА ВСІ ЗАХОДИ ВІЛЬНИЙ

офіційний спонсор фестивалю

Дирекція у Києві
тел./факс: 216 02 91
тел. 274 01 86

інформаційні спонсори:
Україна молода · ГАЛАС · ictv · Голос України

С Чешскими авиалиниями на майские праздники в Прагу

понедельник, четверг, суббота

- бизнес класс
- настоящее чешское пиво всегда на борту самолета

- на Чешских авиалиниях европейский сервис, качество обслуживания - по доступным ценам
- существенные скидки по всей Европе
- летаем в Нью-Йорк, Монреаль, Торонто
- бронирование билетов по телефону

Звоните, ждем!
228-02-96, 228-50-27
ул. Крещатик, 14
гостиница "Крещатик"

ČSA CZECH AIRLINES
At home in the skies

Фонд державного майна України

разом з Українським центром післяприватизаційної підтримки підприємств керують впровадженням проекту «Показова реструктуризація» компоненту технічної допомоги позики на розвиток підприємства. Проект передбачає проведення повної реструктуризації одного великого українського приватизованого підприємства. Для впровадження проекту ФДМ України через проведення конкурсу буде відібрано консультаційну фірму, яка у подальшому працюватиме з підприємством. Підприємство має сплатити до 5% від загальної вартості послуг на окремий рахунок групи впровадження проекту ФДМ України, але не більш як 83250 гривень.

Основні критерії відбору підприємств:

Рівень приватизації — не менш як 60%.
Кількість працівників — від 2000 до 10000 осіб.
Фінансова спроможність підприємства працювати в короткий період часу.
Вплив на економіку регіону чи галузі.

Перелік підприємств для проведення остаточного відбору буде складатись до 30 квітня 1997 року.

Якщо маєте бажання отримати консультаційну допомогу з питань реструктуризації та ваше підприємство відповідає зазначеним критеріям, звертайтесь, будь ласка, за адресами:

252006, Київ-6, вул. Предславинська, 39, Український центр післяприватизаційної підтримки підприємств. Тел. /044/ 269-99-00, факс /044/ 224-52-00. ***Керівник проекту — Руслан Володимирович Красюк.***

Фонд державного майна України. 252006, Київ, вул. Предславинська, 28, група впровадження проекту. Тел.: /044/ 269-94-25, 264-95-38.

Керівник групи — Тетяна Андріївна Задорожна.

Оптовая и мелкооптовая торговля

НСР

МОТОРНОЕ МАСЛО ИЗ ГЕРМАНИИ

HD 15W-40

для карбюраторных, дизельных и турбодизельных моторов

Расфасовка в 5-литровые канистры. Стоимость одной канистры — 15 гривень. Сертификат УКРСЕПРОНАФТОСЕРВИС.

Тел. 228-86-17, тел./факс 228-00-76.

ТОВ «ЮМІС»

КАРБІД КАЛЬЦІЮ

Від найкращих виробників з механізованого складу в Дніпропетровську.

Тел./факс (0562) 47-78-92, 47-78-96, 47-79-95.

ET Институт электросварки им. Патона НАН Украины. Внедренческое предприятие "ЭКОТЕХНОЛОГИЯ"

ВСЕ ДЛЯ СВАРКИ

сварочные электроды, аксессуары, оборудование.

Возможен обмен на: продукты; нержавеющую, медную, алюминиевую проволоки; порошки и ферросплавы ванадия, молибдена, никеля, ниобия, титана, хрома; лом нержавеющей стали, меди, алюминия; неисправные электродвигатели и сварочное оборудование.

тел.(044) 220-15-89; 261-08-10; 227-27-16

НАШИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ:

Житомир	(0412) 254714,228937	Черновцы	(03722)35716	Полтава	(05322) 74408
Винница	(0432) 323214,465489	Хмельницкий	(03822) 33117	Луцк	(03322) 47518
Черкассы	(0472) 665574,651501	Симферополь	(0652) 254152	Ужгород	(03130) 12079
Городок Льв.	(03231) 92344,91127	Дубно Ровенской	(03656)41248	Чернигов	(0462)958509
Дрогобыч Льв.	(03244) 38812,38981	Горловка Донецкой	(06242)44527	Сумы	(0542)253116

Київський державний торговельно-економічний університет оголошує прийом студентів на 1997-98 навчальний рік

Університет — провідний вуз України, що здійснює підготовку спеціалістів для банків, фінансових установ, підприємств торгівлі, громадського харчування, готельних та туристських комплексів, митниці та міжнародного бізнесу.

Університет укладає контракти з фізичними та юридичними особами на підготовку спеціалістів.

Наша адреса: 253156, м. Київ-156, вул. Кіото, 19.
Тел. (044) 513-21-54, 513-63-63.
Факс (044) 544-39-74.

interfax ukraine

Інформаційне агентство "Інтерфакс-Україна" **пропонує передплату** на різноманітні випуски **політичних та економічних новин по країнах СНД і Балтії** російського агентства "Интерфакс". У щоденному, щотижневому і щомісячному режимах. Можлива подача інформації у режимі реального часу.

Київ-119, Дегтярівська, 38\44
телефон +38(044) 211-06-23
факс +38(044) 211-03-73
E-mail: root@interfax.kiev.ua

Арбитражный суд Донецкой области возбудил дело № 14 Б-4-20 о банкротстве ООО НПП «Гидромех» (Донецк-48, ул. Университетская, 93а, р/с 1467746 в Киевском отделении ПИБ Донецка).

С заявлениями обращаться в месячный срок со дня опубликования объявления по адресу: 340105, Донецк, бульв. Пушкина, 34.

Арбитражный суд Одесской области возбудил 21.10.96 г. дело № 6/177 Б о признании банкротом КФХ «Риск», расположенного в с. Банновка Болградского района, ул. Калинина, 36; расчетный счет 000643217 в отделении РАК АПБ «Украина», г. Болград, МФО 328447.

Арбитражный суд Одесской области возбудил 06.11.96 г. дело № 2/213 о признании банкротом КФХ «Рицай», расположенного по адресу: с. Банновка Болградского района, ул. Калинина, 77; расчетный счет 000643376 в отделении РАК АПБ «Украина», г. Болград, МФО 328447.

Арбитражный суд Одесской области (Одесса-32, пр. Шевченка, 4) возбудил дела о признании банкротами:

— № 8/36Б — АП «Вишенка» (Одесса, ул. Академика Заболотного, 20; р/счет 000567403 в Суворовском отделении АК ПИБ г. Одессы, МФО 328317);

— № 4/2-Б — ООО «АнВа» (Одесса, ул. Академика Заболотного, 44, кв. 62);

— № 4/161-Б — производственно-коммерческой фирмы «Рессана» (Одесса, ул. Десантная, 6, кв. 63; р/счет 2467024 в Центральном отделении Укрсоцбанка).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в месячный срок с момента публикации объявления.

ЧП «МАРЭ», зарегистрированное в ГНИ Московского района, № 23169463 от 10.07 1995 года, ликвидируется.

Претензии принимаются в течение двух месяцев.

Телефон 268-25-07.

Арбитражным судом Херсонской области (325000, Херсон, пр. Ушакова, 47) возбуждено дело № 29/6-Б о банкротстве частной фирмы «Булгар» (325032, Херсон, ул. Некрасова, 2; р/с 644429 в Херсонском филиале АО «Градобанк», МФО 352145).

Арбитражным судом Крыма (Симферополь, ул. Карла Маркса, 18) по заявлению ГАЭК «Крымэнерго» возбуждено дело N 837-6 о банкротстве предприятия «Гортеплоэнерго» Щелкино (334671, Крым, Ленинский р-н, Щелкино, р/с 507602 в ПИБУ Щелкино, МФО 324496).

Реклама в газеті «Голос України». Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

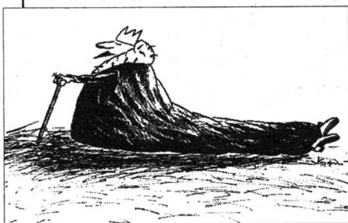
Отаман, лицар, барон...

ВІКТОР ШРАМ — ще молода людина, йому 35. Закінчив Рівненський інститут культури, воював в Афганістані, був важко поранений. Він — депутат Луцької міськради. А також крайовий отаман Волинського товариства Українського козацтва імені Івана Виговського.

—А ще я — представник Українського королівського двору у місті Луцьку, лицар-командор ордену «Храм серця», його Світлість барон Волині, — сказав цілком серйозно Юрій Михайлович. — Мій родовід протягом п'яти років вивчали при королівському дворі у Мадриді, де було встановлено, що я — потомствений барон.

—Маєте якість документи, що підтверджують це?

—Ні.

—То хто вам сказав, що ви — з потомствених баронів?

—Звання лицаря-командора і барона Волині мені присвоїв Регент короля України-Руси Миколи II Олельковича єпископ Карпатський Роман Орест, граф Карелін-Ромашин-Русин, Голова Високої Королівської Ради України-Руси, яка розташована у Львові.

—Так ви хочете відродити монархію на Україні?

—Я ще не знаю, як буде, але існування Української монархії і шляхти — це позитивне в нашій історії. Україна мусить бути представлена в монархічних колах Європи.

—Але сьогодні є посольства, представництва...

—Так. Але... Я чимало зробив для відродження духовності України. І хочу зробити ще більше.

—І що саме плануєте?

—В травні цього року збираємося провести в Луцьку турнір козацької звитяги на честь битви під Жовтими Водами, в якому візьмуть участь кінно-спортивні гуртки України, Польщі, Чехії, Австрії, Німеччини, Бельгії та Іспанії. Турнір проводитимуть Українське козацтво і лицарі європейських держав. Таке дійство — вперше в Україні.

—Даруйте, але на його проведення потрібні чималі кошти. Хто вас фінансуватиме?

—Це питання вирішують в урядових колах України...

—Я читав положення про заснування музею Української геральдики, який ви плануєте відкрити під час проведення II-го міжнародного форуму відродження монархії. Навіщо вам здалася ота монархія в Україні?

—Це спірне питання, дискутувати не буду... Але утворення такого музею має засвідчити незворотний процес нашої державності, продовження давніх традицій народу і спадковість поколінь.

—На мою думку, над цим і варто працювати. А скільки в крайовому товаристві Волині козаків?

—Курінь — 400 козаків. І я у них — курінний отаман. А коли буде тисяча, буду полковим отаманом.

—Знаєте, курінний отаман звучить краще, ніж його Світлість барон...

—Як для кого...

Вів розмову Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Анонс

Летюча філармонія

ОДИН з хороших політиків у музиці Мстислав Ростропович казав, що працювати з цим оркестром — велике щастя. А поціновувач мистецтва в політиці президент ФРН Роман Герцог назвав цей проект «не утопією, а поглядом із сьогодення на гармонію світу майбутнього». Що ж це за неутопія така?

«Філармонія націй» — міжнародний оркестр, заснований 1985 року відомим диригентом та піаністом Юстусом Францом. Ідея — об'єднати музикантів з багатьох країн світу. Нині «Філармонія» поєднує видатних виконавців з понад 30 країн і п'яти континентів. України також. Оркестр, власне, не має ні прописки, ні постійного приміщення, ні батьківщини. Його батьківщина —Музика. В сенсі слів Леонарда Бернштайна: «Робімо музику як друзі!», які любить цитувати пан Франц.

Цієї п'ятниці оркестр вперше грає в Україні — в приміщенні Національної опери. То буде завершальний акорд турне Варшава — Братіслава — Прага— Москва — Будапешт — Київ. Попередня подорож була по Європі та Китаю. Проведенню нинішнього турне сприяє міністр закордонних справ ФРН Клаус Кінкель. Підтримка —концерн «Реемтсма», для нашої країни цікавий ще й тим, що має безпосереднє відношення до знаменитої марки Davidoff, а ту, в свою чергу, дав світові Зіно Давідофф — киянин з Подолу, батько котрого свого часу мав тютюнову монополію в Києві. Зіно був старшим сином у родині. Коли йому виповнилося п'ять, сім'я виїхала до Швейцарії. 1931 року він перейняв справу батька. Тютюновий король, філософія котрого — вишукана якість, Зіно Давідофф прославився як меценат. Він започаткував щорічну премію на підтримку молодої генерації музикантів, що її вручають на фестивалі «Північнонімецьке класичне літо». Фестиваль зорганізував і проводить Юстус Франц, якого за кілька днів маємо нагоду почути в Києві.

Людмила МИКИТЮК.

На знімку: Юстус Франц.

Юрій кулі закладає, а Гавриїл гніт запалює

Сьогодні за церковним календарем — Собор Архангела Гавриїла. У народі Гавриїла вважали опікуном блискавок. Опікунів є кілька. Найвідоміші серед них —святий Юрій, архістратиг Михаїл та архангел Гавриїл-Благовісник. Кожен з них мав свої службові обов'язки. «Як гримить, то це Ілля по небі їздить, а Гаврило квіткою махає», «Як перед ударом грому з блискавки робиться хрест, то це Михаїл хрестом благословляє, а Гавриїл стріляє в чорта», « З небесної гармати Юрій і Гавриїл стріляють нечисту силу: святий Юрій кулі закладає, а Гавриїл гніт запалює». Щоби улестити святого, цього дня не працювали, бо хату підпалить.

Книжки наступного тижня

Козацькі війни

Цілком природно, що монографія Сергія Леп'явка «Козацькі війни кінця XVI століття в Україні» відбулася в київському Музеї гетьманства. Автор дослідив формування козацького стану, причини польсько-козацького конфлікту, повстання Криштофа Косинського 1591—1593 років, молдавські походи, міжнародні контакти козацтва, його діяльність на території України та Білорусі. І зрештою, вплив козацьких воєн на суспільну свідомість. Леп'явко робить висновок, що, маючи великий військовий потенціал і служивши сюзеренам, козацтво платило ціну, що невідповідала отриманому результату. Книгу створено на досі невідомих архівних матеріалах, які було знайдено в Польщі. Її готували академічні інститути України, української археографії та джерелознавства імені М. Грушевського. Набирали за допомогою фонду кафедри українознавства при Гарвардському університеті. А впустила її чернігівська «Сіверянська думка». Примірники «Козацьких воєн» надійшли до університетів, академічних та обласних бібліотек України.

250 імен на карті

«250 імен на карті Тернопілля. Польсько-українські взаємини» — так називається бібліографічний покажчик, в якому зібрано дані про українських та польських діячів культури, науки та освіти, творчість яких пов'язана з Тернопіллям. За часів тоталітаризму пересічному читачеві ці постаті були невідомі. Їх замовчували, або величали буржуазними чи шовіністичними діячами. Процеси демократизації дали імпульс розвиткові полоністики та поверненню забутих імен. Автори книги — Сергій Ткачов і Володимир Ханас.

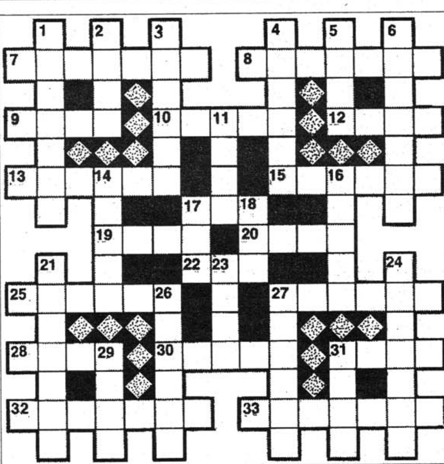
Кожному школяреві — таку шпаргалку!

«Записну книгу — довідник школяра» випустила інформаційно-видавнича агенція «Іва». Це перше таке видання в Україні. У ній можна не лише щось записати чи накидати профіль сусідки по парті, а й знайти багато корисної інформації: хронологію історичних подій, імена класиків вітчизняної та світової літератури, періодичну таблицю Менделєєва, математичні й фізичні формули... Вже вийшли україномовний та російськомовний варіанти записника, на черзі видання угорською.

Кросворд

По горизонталі: 7. Гетьманська столиця. 8. Зірка української естради. 9. Верховна олімпійська богиня, дружина Зевса. 10. Сріблясто-білий метал. 12. Цифра. 13. Скуповування товарів чи цінних паперів. 15. Колона у вигляді людини, що підтримує перекриття будівлі. 17. Письменниця, мати О. Блаватської. 19. Цар Лідії, полонений Кіром. 20. Колишня назва Красноперекопська. 22. Селище в казахів. 25. Персонаж роману М. Булгакова «Майстер і Маргарита». 27. Прудконогий кінь. 28. Автор знаменитого вальсу з фільму «Мій ласкавий і ніжний звір». 30. Відомий у минулому співак, виконавець романсів. 31. Релігійне свято на честь якогось святого. 32. Гора, на яку піднімалася група народних депутатів України. 33. Гірничий інструмент.

По вертикалі: 1. Український теософ-філософ, засновник РУНВіри. 2. У Київській Русі штраф за убивство вільної людини. 3. Географічна координата. 4. Ореол навколо Сонця. 5. Син Адама та Єви. 6. Автор «Книги джунглів». 11. Роман Р. Іваничука. 14. Риба з родини тріскових. 16. Героїня естонського епосу, уособлення жіночої вірності й доброти. 17. Половецький хан. 18. Священна ріка, колиска відомої цивілізації. 21. Місто, під яким військо гетьмана Виговського розгромило армаду Шереметєва. 23. Розпорядження глави держави. 24. Старовинний чоловічий одяг. 26. Матеріал для декорування посуду. 27. Відомий футбольний клуб в Бразилії. 29. Бог віроломної війни у стародавніх греків. 31. Листя модрини чи сосни.

Відповіді до кросворда, надрукованого 22 березня

По горизонталі: 5. Золотаренко. 9. Рось.10. Мурашко. 12. Мажа. 15. Стопа. 17. Зарема. 18. Левірат. 19. Раїна. 20. Аваль. 21. Вольтер. 22. Лавина. 23. Амінь. 25. Руни. 26. Корсари. 29. Рама. 32. Гриневичева.

По вертикалі: 1. Хорс. 2. Довбуш. 3. Карма.4. Лекок. 5. Ікар. 7. Нострадамус. 8. Джомолунгма. 11. Шевальє. 13. Палагна. 14. Магарач. 16. Білокур. 24. Яремча. 27. Окунь. 28. Слово. 30. Хори. 31. Сова.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.

♦ **Рукописи не повертаємо.**

♦ **Листування з читачами — тільки на сторінках газети.**

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 276902.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311062.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.